153. МОСКВА 19.
УЛ. ФРУНЗЕ 10 ИНСТИТУТ
СОВ. СТРОИТЕЛЬСТВА
И ПРАВА
1. 1.12.36

Комуністычная партыя (бальшэвікоў) Беларусі

ПРОЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 179 (5553)
ЧАЦВЕР
6
ЖНІЎНЯ
1936 г.
Год выдання XIX

СЁННЯ У НУМАРЫ:

ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ — Выкрыць ворага да канца.
Пастанова Совета Народных Камісараў БССР — Аб рабоце цагельных заводаў у Асвейскім і Гарадоцкім раёнах.
Збор сродкаў на карысць іспанскіх барацьбітоў за рэспубліку даў 12.145.000 рублёў.
Усенароднае абмеркаванне праекта Канстытуцыі Саюза ССР.
В. Глазырын. Франц Петраж.
КАРЭСПАНДЭНЦЫІ: трацкісцкі паследыш; замаскаваўшыйся трацкіст.
РЭДАКЦЫЙНЫ АРТЫКУЛ — Наркаммясцпром не выконвае свае абавязацельствы.
І. Турэцкі. На фабрыцы ложкаў.
П. Левашкевіч. Пашлякі.
Д. Малевіч. Дзень камбайнера.
Новы рэкорд В. Кокінакі.
Ваенна-фашысцкі мяцеж у Іспаніі: паветраны бой у Гібралтарскім праліве; мяцежнікі нясуць вялікія страты; ваенная дапамога германскіх і італьянскіх фашыстаў іспанскай рэакцыі.

ВЫКРЫЦЬ ВОРАГА ДА КАНЦА

Правадыр партыі таварыш Сталін неаднаразова папярэджваў, што «трэба мець на ўвазе, што рост магутнасці совецкай дзяржавы будзе ўзмацняць супраціўленне апошніх астаткаў паміраючых класаў. Іменна таму, што яны паміраюць і дажываюць апошнія дні, яны будуць пераходзіць ад адных форм наскокаў да другіх, больш рэзкіх форм наскокаў... Няма такой пакасці і паклёпу, якой-бы гэтыя былыя людзі не ўзвялі на совецкую ўладу вакол якіх не паспрабавалі-б мабілізаваць адсталыя элементы. На гэтай глебе могуць ажыць і заварушыцца разбітыя групы старых контррэволюцыйных партый эсэраў, меншавікоў, буржуазных нацыяналістаў цэнтра і акраін, могуць ажыць і заварушыцца асколкі контррэволюцыйных апазіцыйных элементаў з трацкістаў і правых ухілістаў».

Азвярэлы класавы вораг у сваёй перадсмяротнай агоніі ўсімі сіламі імкнецца шкодзіць справе соцыялізма. Ён, маскуючыся, двурушнічаючы, пранікае нават у партыйны апарат. Вынікі праверкі і абмену партыйных дакументаў з усёй яснасцю паказваюць наколькі правільным з'яўляецца ўказанне таварыша Сталіна аб недапушчальнасці зазнайства і самасупакоенасці.

Яшчэ на чэрвеньскім пленуме ЦК КП(б)Б т. Гікало ў сваім выступленні з усёй бальшэвіцкай вострасцю ўскрыў грубейшыя палітычныя памылкі партарганізацыі і кіраўніцтва «Звязды». Бюро ЦК КП(б)Б у сваіх рашэннях і «Правда» ў карэспандэнцыях «Палітычная глухата» (27 чэрвеня), «Рэдактар у цянётах класавага ворага» (3 жніўня) зусім правільна ўказалі на сур'ёзнасць дапушчаных памылак.

Трацкісцкае ахвосце, контррэволюцыянеры Розенблюм, Ленцнер, Салтаноўскі, Цыпкін і іншыя змаглі пралезці на кіруючую работу ў «Звязду», дзе яны на працягу доўгага перыяда часу тварылі свае гнусныя справы. Гэта магло адбыцца, як зусім правільна ўказваецца ў рашэнні бюро ЦК КП(б)Б аб становішчы партыйнай арганізацыі «Звязды», у выніку страты рэволюцыйнай пільнасці з боку партарганізацыі «Звязды» і злачынных гніла-ліберальных адносін да белагвардзейскіх паследышаў з боку парткома (Рубежын) і кіраўніцтва газеты (Стэрнін, Джалюк).

Стэрнін, будучы рэдактарам «Звязды», праявіў выключна нецярпімыя, небальшэвіцкія адносіны да такога важнейшага пытання, як падбор кадраў і іх вывучэнне. У рэзультаце кіраўніцтва цэлым радам аддзелаў рэдакцыі было даручана не праверанным людзям. Страціўшы рэволюцыйную пільнасць, Стэрнін праяўляў павярхоўныя, дзяляцкія адносіны да даручанай справы, дапусціў засмечанасць апарата чужымі людзьмі і пранікненне контррэволюцыянераў-трацкістаў на кіруючую работу ў ім.

Рубежын, будучы сакратаром парткома, маючы сігналы асобных комуністаў аб дзейнасці трацкістаў, — Розенблюма, Цыпкіна і іншых, — у апараце рэдакцыі і друкарні, не толькі не прадпрыняў неабходныя меры да іх выкрыцця, але праяўляў злачынныя, гніла-ліберальныя адносіны да злейшых ворагаў партыі.

Ігнаруючы бальшэвіцкую самакрытыку, папіраючы ўнутрыпартыйную дэмакратыю, партком і кіраўніцтва газеты «Звязда» не прыслухоўваліся да сігналаў комуністаў аб засмечанасці апарата класава-варожым элементам і іх контррэволюцыйных вылазках, чым раззброілі комуністаў перад тварам ворага. Гэта цяжэйшае злачынства перад партыяй усугубляецца яшчэ і тым, што партком і кіраўніцтва «Звязды» не зрабілі фактычна ніякіх вывадаў з урокаў злодзейскага забойства тав. Кірава, з рэзультатаў праверкі і абмену партыйных дакументаў, не выканалі прамых і неаднаразовых указанняў бюро ЦК КП(б)Б і асабіста тав. Гікало аб старраннай праверцы работнікаў апарата рэдакцыі.

Кіраўніцтва партыйнай арганізацыі і газеты «Звязда» (Стэрнін, Рубежын, Джалюк) праявіла палітычную глухату да ўказанняў ЦК КП(б)Б і асабіста тав. Гікало, да выступленняў «Правды», нічога не зрабіла для таго, каб выкрыць акапаўшыхся ў рэдакцыі і друкарні злейшых ворагаў партыі — трацкістаў, прыкрываючыхся партыйным білетам.

Толькі непасрэднае ўмяшанне ЦК КП(б)Б і асабіста тав. Гікало ўсебакова ўскрыла стан партарганізацыі «Звязды» і дапамагло ёй выкрыць і выгнаць з апарата рэдакцыі трацкісцкае ахвосце.

Рашэннем бюро ЦК КП(б)Б дана належная ацэнка становішчу партыйнай арганізацыі «Звязды» і прадпрыняты неабходныя меры да ўмацавання кіраўніцтва «Звязды» і аздараўленню апарата яе рэдакцыі. Гэта абавязвае ў першую чаргу кожнага работніка «Звязды», на аснове прынцыповай партыйнасці зрабіць бальшэвіцкія вывады з тых памылак, на якія ўказалі бюро ЦК КП(б)Б і «Правда», перш за ўсё поўнасцю ачысціць апарат рэдакцыі ад антыпартыйных, чужых элементаў і ўсякай контррэволюцыйнай нечысці, стварыўшы такую абстаноўку, пры якой вораг быў-бы выкрыт, якой-бы маскай ён ні прыкрываўся.

Вораг хітры. Ён не складаў і не збіраецца складаць зброі. Ён зараз арудуе спадцішка. На радзе ўчасткаў, асабліва на ідэалагічным фронце, ён праяўляе сябе досыць актыўна. Дастаткова ўказаць хоць-бы на прыклады засмечанасці апарата Белдзяржвыдата і маючыяся факты контррэволюцыйных вылазак у гэтай і іншых арганізацыях. Двурушніцтва — асноўны метад, галоўная зброя трацкістаў, зіноўеўцаў і іншай контррэволюцыйнай сволачы. Раскрыць агідныя манеўры і выкрыць да канца мерзкі твар ворагаў соцыялізма — першэйшы абавязак кожнага партыйнага і непартыйнага бальшэвіка.

КП(б)Б працуе на рубяжы з капіталістычным светам. Гэта накладвае на нас удзесяцёраную адказнасць у барацьбе за павышэнне класавай рэволюцыйнай пільнасці і непрымірымасці да ворагаў. Не супакойвацца і не зазнавацца, бо страта бальшэвіцкай астраты, чуцця і зроку—самае пагубнае для бальшэвіка. Нельга ні на адну мінуту забываць аб тым, што барацьба не скончана, яна працягваецца. Наша зброя — рэволюцыйная пільнасць — павінна быць заўсёды нагатове, трапна і бязлітасна разіць ворагаў соцыялізма.

Буйнейшыя палітычныя памылкі, дапушчаныя партарганізацыяй і кіраўніцтвам «Звязды», павінны паслужыць сур'ёзнейшым урокам для ўсёй КП(б)Б, у тым ліку і для нашага друку. На старонках шматлікай сеткі нашых газет трэба яшчэ астрэй узняць барацьбу супроць прошукаў і спроб класавага ворага пакасціць будаўніцтву соцыялізма. Уважліва, па-сталінску вырошчваючы бальшэвіцкія кадры, праяўляючы дастойныя клопаты аб іх, трэба з усёй рашучасцю абрушвацца супроць благадушша да ворага. Не міндальнічаць з ворагам! Яго трэба выкрываць і бязлітасна знішчаць.

Поспехі соцыялістычнага будаўніцтва грандыёзны. Яны дасягнуты ў выніку ўпартай і паслядоўнай барацьбы партыі пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна за пабудову бясклассавага соцыялістычнага грамадства. У святле грандыёзных задач, якія стаяць перад нашай вялікай радзімай, неабходна яшчэ большае сканцэнтраванне сіл і энергіі будаўнікоў соцыялізма, партыі Леніна—Сталіна. «... Не ўбаюкваць трэба партыю, — а развіваць у ёй пільнасць, не ўсыпляць яе, — а трымаць у становішчы баявой гатоўнасці, не раззбройваць, а ўзбройваць, не дэмабілізоўваць, — а трымаць яе ў становішчы мабілізацыі для ажыццяўлення другой пяцігодкі». (І. Сталін). Гэта асноўная ўмова нашых далейшых перамог абавязкова для кожнай партыйнай арганізацыі, для кожнага комуніста ў паасобку.

Ажыццяўляючы ўказанні вялікага Сталіна, пад кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б на чале з тав. Гікало, «Звязда» і надалей будзе надзейнай і астрэйшай зброяй партыі ў барацьбе за новыя поспехі соцыялізма, у барацьбе за далейшае ўмацаванне заходняга фарпосту СССР — ордэнаноснай Совецкай Беларусі. Пры дапамозе і пад непасрэдным кіраўніцтвам ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)Б партыйная арганізацыя «Звязды» па-бальшэвіцку, на справе выправіць свае грубейшыя памылкі.

Вышэй рэволюцыйную зоркасць! Пільнасць і яшчэ раз пільнасць! Вышэй сцяг бальшэвіцкай самакрытыкі!

9 жніўня—пленум Менскага ГК КП(б)Б

9 жніўня ў 6 гадзін вечара ў доме партактыва (малая зала) скліваецца чарговы пленум гаркома КП(б)Б.

Яўка членаў і кандыдатаў пленума гаркома абавязкова.

Сакратар менскага гаркома КП(б)Б РЫСКІН.

БАРАЦЬБА ЗА СВАБОДНУЮ ІСПАНІЮ— БАРАЦЬБА ЗА МІР

НЯХАЙ ЖЫВЕ ПЕРАМОГА АДЗІНАГА АНТЫФАШЫСЦКАГА НАРОДНАГА ФРОНТА!

3-га жніўня ў Маскве на Краснай плошчы адбыўся грандыёзны мітынг працоўных сталіцы, прысвечаны падзеям у Іспаніі. НА ЗДЫМКУ: працоўныя Масквы на мітынгу.
Фото Фішмана і Кубеева (СФ).

ЗВАРОТ ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА МОПР СССР

Цэнтральны камітэт МОПР Совецкага Саюза ад імя дзевяці мільёнаў членаў МОПР шле палкае прывітанне брацкай салідарнасці гераічнаму іспанскаму народу, які змагаецца са сваімі заклятымі ворагамі — фашысцкімі мяцежнікамі і іх германскімі і італьянскімі натхніцелямі.

ЦК МОПР СССР заклікае ўсе арганізацыі МОПР СССР, усіх членаў МОПР Совецкай краіны прыняць самы актыўны ўдзел у масавым руху працоўных нашай соцыялістычнай радзімы, накіраваным на справу дапамогі іспанскаму народу. Абавязак кожнага мопраўца, кожнай ячэйкі МОПР — арганізацыі міжнароднай пролетарскай салідарнасці—садзейнічаць і прымаць самы гарачы ўдзел у зборы сродкаў у фонд дапамогі слаўнаму іспанскаму народу.

Старшыня ЦК МОПР СССР
Е. СТАСАВА.

МІТЫНГ САЛІДАРНАСЦІ

4 жніўня ў Кіеве, на стадыёне Дынамо, адбыўся вялікі агульнагарадскі мітынг салідарнасці з іспанскім народам, які змагаецца супроць фашысцкіх мяцежнікаў — агентаў германскага і італьянскага фашызма.

З яркім дакладам выступіў тав. Папоў. 30-тысячная аўдыторыя горача ўспрымала ўсхваляваныя словы дакладчыка, прысвечаныя гераічнай барацьбе працоўных Іспаніі.

Пасля даклада тав. Папова выступілі: рабочы завода «Большэвік» т. Перкоўскі, пісьменнік Мікітэнка, народны артыст рэспублікі Мейерхольд, акадэмік Багамолец, заслужаны артыст рэспублікі Шумскі і інш.

Мітынг паслаў прывітанне працоўным Іспаніі, у якім гаворыцца:

«Працоўныя Кіева выказваюць сваю брацкую салідарнасць з іспанскім народам і цвёрда ўпэўнены, што аб'яднаўшы ўсе свае сілы ў адзіным магутным народным фронце, іспанскі народ разаб'е нагалаву фашысцкіх мяцежнікаў і выйдзе пераможцам у сваёй гераічнай барацьбе супроць злейшых ворагаў народу і культуры — фашысцкіх катаў і іх італьянскіх і нямецкіх натхніцеляў».

***

Днём 4 жніўня на вялікім тэатральным пляцу г. Растова-на-Дану адбыўся агульнагарадскі мітынг. Стаханавец Ростсельмаша тав. Сірота ад імя 20-тысячнага калектыва завода з трыбуны мітынга перадаў палкае прывітанне братам па класу — рабочым Іспаніі.

Па прапанове старога рабочага завода «Красный Аксай» тав. Калантаенка мітынг ушанаваў памяць байцоў, паўшых за свабодную незалежную Іспанію. Ад навуковых работнікаў Растова выступіў праф. Бірукоў. Ён падкрэсліў, што ўсе, каму дарагі навуковы прагрэс і шчаслівая будучыня чалавецтва, дапамогуць працоўным Іспаніі ў іх барацьбе супроць фашысцкіх бандытаў. Удзельнікі мітынгу прынялі тэкст тэлеграмы на імя прэзідэнта Іспанскай рэспублікі гр-на Асанья і старшыні совета міністраў гр-на Хіраль.

На прадпрыемствах Растова з вялікім уздымам праходзіць збор сродкаў для матэрыяльнай дапамогі іспанскім барацьбітам.

***

На ўсіх прадпрыемствах і ў порце Одэсы праходзяць многалюдныя мітынгі.

Каманда парахода «Ташкент», які знаходзіцца ў Міжземным моры, прыслала ў порт радыёграму: «Вітаем гераічны народ Іспаніі. У дапамогу папярнеўшым у барацьбе з фашызмам адлічаем частку заработку».

На заводах па прапанове рабочых разгарнуўся збор сродкаў па падпісных лістах.

***

Многатысячныя мітынгі салідарнасці з іспанскім народам адбыліся на заводах і фабрыках Харкава. Рабочыя трактарнага завода, завода «Серп і молат» і інш. адлічылі поўпроцанта месячнага заработку ў фонд дапамогі іспанскім барацьбітам.

***

«Дарагія браты! Усімі сваімі думкамі і пачуццямі, усім сваім многамільённым пролетарскім сэрцам мы з вамі. Пры падтрымцы пролетарыяў усяго свету вы пераможаце ў вашай гераічнай барацьбе», — заявілі рабочыя промысла бухты Ільіча ў Баку.

***

Пачуццём глыбокай салідарнасці з гераічным іспанскім народам, пачуццём нянавісці да фашысцкіх інтэрвентаў ахоплены працоўныя Горкага, горада, які носіць імя вялікага барацьбіта за культуру і шчасце чалавецтва.

Па прапанове старога кадравіка майстра Патапава многалюдны мітынг аўтазавода імя Молатава пастанавіў адлічыць поўпроцанта месячнай зарплаты працоўным Іспаніі. З вялікім уздымам прайшлі мітынгі ў цэхах завода «Красное Сормово».

Працягваем руку брацкай дапамогі

МАГІЛЕЎ, 5 жніўня. (Спец. кар. «Звязды»). Учора і сёння на ўсіх фабрыках і заводах адбыліся масавыя мітынгі, прысвечаныя апошнім іспанскім падзеям. Усе рабочыя і работніцы з вялікім абурэннем ганьбяць фашысцкіх мяцежнікаў, якія імкнуцца задушыць іспанскую рэспубліку, каб аднавіць крывавую дыктатуру фашызма ў Іспаніі.

— Фашызм — гэта вайна! Фашызм прыносіць чалавецтву смерць. — заяўляе стары рабочы скурзавода імя Сталіна тав. Іваноў.—Мы з вялікім хваляваннем сочым за іспанскімі падзеямі. Перамога іспанскіх рабочых і ўсяго іспанскага народу—гэта наша кроўная справа. Мы працягваем нашу руку брацкай дапамогі працоўным Іспаніі.

У азнаменаванне брацкай пролетарскай салідарнасці з іспанскімі рабочымі, працоўныя магілеўскіх прадпрыемстваў разгарнулі масавы збор сродкаў у фонд дапамогі іспанскім рабочым.

Няма ні аднаго працоўнага, які-б не прыняў актыўнага ўдзелу ў аказанні матэрыяльнай дапамогі іспанскім рабочым.

***

ПОЛАЦК, 5 жніўня. (БЕЛТА).

—Мы з вамі, гераічны народ Іспаніі, — заявіла на мітынгу работніца полацкага хлебазавода тав. Казлоўская, — знішчайце ворага, які хоча вас задушыць.

— Няхай наша маральная і матэрыяльная дапамога яшчэ больш узніме дух і волю іспанскага народу да барацьбы з азвярэлым фашызмам, — заявіў рабочы мясакамбіната тав. Глушко. За гадзіну на камбінаце па падпісному лісту было сабрана 450 рублёў.

У калгасе «Чырвоная зорка», Полацкага раёна, знатны брыгадзір Усцін Тапіла першым унёс у фонд дапамогі іспанскаму народу 10 руб. На мітынгу ў калгасе было сабрана 325 руб.

У калгасе «Новае Альбрэхво», Расонскага раёна, на мітынгу прысутнічалі ўсе калгаснікі, у тым ліку і старыкі. 60-гадовая калгасніца тав. Рабухіна заявіла: «Трэба дапамагчы братам Іспаніі, — даю ў фонд дапамогі 10 руб». За гадзіну на мітынгу было сабрана 400 руб.

***

ОРША, 5 жніўня. (БЕЛТА). Па ўсіх калгасах і соўгасах Аршаншчыны праходзяць мітынгі, прысвечаныя падзеям у Іспаніі. Калгаснікі ў сваіх рэзалюцыях пратэстуюць супроць дапамогі германскага і італьянскага фашызма іспанскім мяцежнікам. Калгаснікі арцеляў «Чырвоны бераг» і імя Гікало адлічылі ў фонд дапамогі іспанскім барацьбітам па 2 працадні.

***

СМАЛЯВІЧЫ. З пачуццём вялікай павагі і салідарнасці гавораць калгаснікі ў сваіх выступленнях на мітынгах аб лепшых сынах іспанскага народу, якія са зброяй у руках змагаюцца за сваю свабоду супроць фашысцкіх мяцежнікаў.

На мітынгах праводзіцца падпіска для дапамогі іспанскім барацьбітам. Калгаснік арцелі «Энергія» Хмяльніцкі падпісаўся на 25 рублёў. За некалькі мінут падпіска ў гэтым калгасе дасягнула 388 рублёў. На 358 рублёў падпісаліся калгаснікі арцелі «Пролетарскі ўдарнік».

Па раёну да двух гадзін дня 5 жніўня сабрана ў фонд дапамогі больш 900 рублёў. Збор сродкаў працягваецца. (БЕЛТА).

ЗБОР СРОДКАЎ НА КАРЫСЦЬ ІСПАНСКІХ БАРАЦЬБІТОЎ ЗА РЭСПУБЛІКУ ДАЎ 12.145.000 РУБ.

Збор сродкаў у фонд дапамогі іспанскім барацьбітам за рэспубліку, адкрыты згодна звароту Усесаюзнага Цэнтральнага Совета Профсаюзаў СССР, даў суму 12.145 тыс. рублёў.

Першы сакратар Усесаюзнага Цэнтральнага Совета Профсаюзаў СССР тав. Швернік унёс гэту суму ў Дзяржбанк і прапанаваў апошняму перавесці адпаведную суму ў французскіх франках, г. зн. 36.435 тыс. франкаў, на імя прэм'ер-міністра Іспанскай рэспублікі гр. ХІРАЛЬ у распараджэнне іспанскага ўрада. (БЕЛТА).

СТО ТЫСЯЧ ФРАНКАЎ У ДАПАМОГУ ПРАЦОЎНЫМ ІСПАНІІ

ПАРЫЖ, 4 жніўня. (БЕЛТА). Збор сродкаў у дапамогу іспанскім працоўным, якія змагаюцца супроць фашызма, праводзіцца па ўсёй Францыі. Ужо сабрана 100 тысяч франкаў.

У НАРКАМАЦЕ ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ

5 жніўня паверанн ў справах Францыі п. Пайяр наведаў НКЗамежных спраў і па даручэнню міністэрства замежных спраў Францыі паведаміў, што французскі ўрад лічыць вельмі пажаданым прыняцце Совецкім Саюзам прынцыпу неўмяшання ва ўнутраныя справы Іспаніі і ўдзел СССР у пагадненні Францыі, Вялікабрытаніі, Германіі і Італіі аб такім неўмяшанні.

У той-жа дзень п. Пайяр быў дан наступны адказ совецкага ўрада.

«Урад СССР падзяляе прынцып неўмяшання ва ўнутраныя справы Іспаніі і гатоў прыняць удзел у прапануемым пагадненні аб неўмяшанні. Урад СССР хацеў-бы пры гэтым, каб, па-першае, да пагаднення, апрача дзяржаў, паіменаваных ва французскім звароце далучылася таксама і Партугалія і, па-другое, каб неадкладна-ж была спынена дапамога, аказваемая некаторымі дзяржавамі мяцежнікам супроць законнага іспанскага ўрада». (БЕЛТА).

ПАСТАНОВА КАМІСІІ ПА СОЦСПАБОРНІЦТВУ БССР З ЧЭРНІГАЎСКАЙ І КІЕЎСКАЙ АБЛАСЦЯМІ

Ад 5 жніўня 1936 г.

1. За добрыя паказальнікі па хлебаздачы і ўборцы ўраджаю пераходны чырвоны сцяг ЦК КП(б)Б і СНК БССР па зернавых і бульбяных раёнах пакінуць за Бабруйскім раёнам, занёсшы яго на чырвоную дошку.

Звярнуць увагу кіраўніцтва Бабруйскага раёна на неабходнасць падцягвання работы па малацьбе і рассцілу ільну.

2. Камісія адзначае, што ні адзін з ільнаводных раёнаў у гэту пяцідзёнку не заваяваў права на атрыманне пераходнага чырвонага сцяга ЦК КП(б)Б і СНК БССР па тэмпах і якасці ўборкі ўраджаю і хлебаздачы.

Залічыць кандыдатамі на атрыманне пераходнага чырвонага сцяга ЦК КП(б)Б і СНК БССР па ільнаводчых раёнах Аршанскі і Касцюковіцкі раёны.

3. Камісія па соцспаборніцтву адзначае, што раёны Лепельскай акругі, паказаўшыя добрыя ўзоры работы ў часе веснавой сяўбы, адстаюць па ўборцы ўраджаю, малацьбе і хлебапастаўках, на што камісія звярачае ўвагу кіраўніцтва Лепельскай акругі і раёнаў.

4. Улічваючы, што Гомельскі, Чырвонапольскі і Дзяржынскі раёны за апошнюю дэкаду ліквідавалі сваё адставанне па ўборцы, зняць іх з кандыдатаў на чорную дошку.

5. Круглянскі і Шклоўскі раёны, не гледзячы на папярэджанне камісіі, працягваюць сваё ганебнае адставанне па ўборцы, малацьбе і хлебапастаўках, а таксама па перабленню і рассцілу ільну, за што занесці Круглянскі і Шклоўскі раёны на чорную дошку.

6. За адсутнасць барацьбы па захаванню ўраджаю, што пацвярджаецца ганебным адставаннем па ўборцы ўраджаю зернавых і ільну і за адставанне па хлебапастаўках занесці на чорную дошку Сіроцінскі раён.

7. Папярэдзіць кіраўніцтва Бялыніцкага, Мехаўскага, Гарадоцкага, Асіпавіцкага раёнаў, што калі яны не даб'юцца ліквідацыі свайго ганебнейшага адставання па ўборцы ўраджаю, перабленню і рассцілу ільну і хлебапастаўках, — яны будуць занесены на чорную дошку.

Камісія па соцспаборніцтву звярачае ўвагу старшынь калгасаў, дырэктароў МТС і соўгасаў указаных вышэй раёнаў на неабходнасць рашучага паляпшання работы па ўборцы зернавых і ільну, малацьбе і хлебапастаўках з тым, каб не дапусціць занясення сваіх раёнаў на чорную дошку.

НОВЫ РЭКОРД В. КОКІНАКІ

13.110,5 МЕТРАЎ ВЫШЫНІ З ГРУЗАМ У 500 КІЛОГРАМАЎ

ПАСТАНОВА СПАРТЫЎНАЙ КАМІСІІ ЦЭНТРАЛЬНАГА АЭРАКЛУБА СССР ІМЯ А. В. КОСАРЭВА АД 5 ЖНІЎНЯ 1936 г.

Тав. В. К. Кокінакі

Заслухаўшы паведамленне і разгледзеўшы матэрыялы і пратаколы, прадстаўленыя спартыўнымі камісарамі Цэнтральнага аэраклуба СССР — інжынерамі тт. Крывіскім М. С. і Спаскім Л. Н. аб высотным палёце пілота Кокінакі В. К. на транспартным самалёце ЦКБ-26 з двума маторамі М-85 па 800 конскіх сіл з камерцыйнай нагрузкай у 500 кгр., зробленым 3 жніўня 1936 года ў 15 гадзін 12 мінут — 16 гадзін 35 мінут, —

Пастанавілі:

1. Засведчыць дасягнутую пілотам Кокінакі В. К. вышыню палёту роўную 13.110,5 метрам.

2. Прызнаць рэзультат палёту пілота Кокінакі В. К. усесаюзным (нацыянальным) рэкордам вышыні з камерцыйнай нагрузкай у 500 кгр. (па класу «С» — сухапутных самалётаў). Такім чынам, Кокінакі В. К. пабіў свой папярэдні рэкорд вышыні з камерцыйнай нагрузкай у 500 кгр., пастаўлены 17 ліпеня г.г.

3. Прадставіць адпаведныя матэрыялы ў прэзідыум Міжнароднай авіяцыйнай федэрацыі (Ф. А. І.) для засведчання і зацвярджэння гэтага рэкорду, як міжнароднага па класу «С».

Старшыня спартыўнай камісіі Цэнтральнага аэраклуба СССР імя А. В. Косарэва
камбрыг М. ДЭЙЧ.
Сакратар А. ЛЮБАРСКІ

ПАЛЁТ ТАВ. ЛЕВАНЕЎСКАГА

НЬЮ-ЁРК, 5 жніўня. (БЕЛТА). Герой Совецкага Саюза таварыш Леванеўскі вылецеў з Лос-Анжэлоса.

ВАЕННА-ФАШЫСЦКІ МЯЦЕЖ У ІСПАНІІ

ПАВЕТРАНЫ БОЙ У ГІБРАЛТАРСКІМ ПРАЛІВЕ

ЛОНДАН, 4 жніўня. (БЕЛТА). З Танжэра паведамляюць аб паветраным боі ў Гібралтарскім праліве паміж урадавымі самалётамі і самалётамі мяцежнікаў. 2 самалёты мяцежнікаў збіты. Астатнія два вярнуліся ў Сеуту.

Крэйсер «Алміранта Сервера», які знаходзіцца ў мяцежнікаў, бамбардыраваў горад Хіхон (Астурыя). У горадзе шмат раненых. Гарадскія ўлады папярэдзілі камандзіра крэйсера, што ў выпадку працягвання бамбардыроўкі будуць прыменены рэпрэсіўныя меры супроць зняволеных у Хіхоне 2.500 мяцежнікаў. Пасля гэтай пагрозы крэйсер спыніў стральбу.

МЯЦЕЖНІКІ НЯСУЦЬ ВЯЛІКІЯ СТРАТЫ

ЛОНДАН, 5 жніўня. (БЕЛТА). Як паведамляе газета «Дэйлі экспрэс», супраціўленне мяцежнікаў у Іспаніі паслабляецца. Некаторыя прыхільнікі мяцежнікаў выражаюць сумненне ў тым, што яны змогуць процістаяць урадавым войскам. Калоны ўрадавых войск на поўдні наступаюць на Грэнаду, Кардову і Севілью.

Як перадаюць з Барселоны, рабочыя атрады паспяхова прасоўваюцца да Сарагосы. Урад паведамляе, што за выключэннем Овіеда ўся Астурыя знаходзіцца ў руках урадавых войск.

Паводле слоў газеты «Ньюс кронікл», на фронце на поўнач ад Мадрыда фашысцкія мяцежнікі былі адпіснуты ўрадавымі войскамі і панеслі вялікія страты.

***

ПАРЫЖ, 5 жніўня. (БЕЛТА). Як паведамляюць з Іспаніі, паміж сіламі рэспубліканцаў і сіламі мяцежнікаў ідуць жорсткія баі. Урадавая авіяцыя бамбардзіравала Сарагосу.

Падвергліся бамбардзіроўцы таксама пазіцыі, занятыя мяцежнікамі на фронце ў Арагоніі. Каля Сарагосы ўрадавая авіяцыя рассеяла некалькі атрадаў кавалерыі, накіраванай камандваннем Сарагосы супроць рэспубліканскіх сіл.

ВАЕННАЯ ДАПАМОГА ГЕРМАНСКІХ І ІТАЛЬЯНСКІХ ФАШЫСТАЎ ІСПАНСКАЙ РЭАКЦЫІ

НЬЮ-ЁРК, 4 жніўня. (БЕЛТА). Газета «Чыкаго трыбюн» піша, што экіпажы прыляцеўшых у Іспанскае Марока італьянскіх самалётаў увайшлі ў склад замежнага легіёна і атрымліваюць па 200 пезет у дзень. Далучыліся да замежнага легіёна таксама экіпажы трох германскіх самалётаў.

У Тэтуан (Іспанскае Марока) прыбылі нядаўна 12 італьянскіх і германскіх самалётаў.

***

ПАРЫЖ, 4 жніўня. (БЕЛТА). Тры італьянскія трохматорныя самалёты, якія накіроўваліся ў Іспанскае Марока і знізіліся на французскай тэрыторыі, не мелі апазнавальных знакаў. У сувязі з гэтым «Юманітэ» друкуе пісьмы рабочых з Мілана (Італія), якія гавораць аб тым, як на ваенным аэрадроме ў Мілане лакіроўшчыкі маскіравалі апазнавальныя знакі 12 бамбардыроўшчыкаў, што рыхтаваліся для адпраўкі генералу Франко.

УСЕНАРОДНАЕ АБМЕРКАВАННЕ ПРАЕКТА КАНСТЫТУЦЫІ СССР

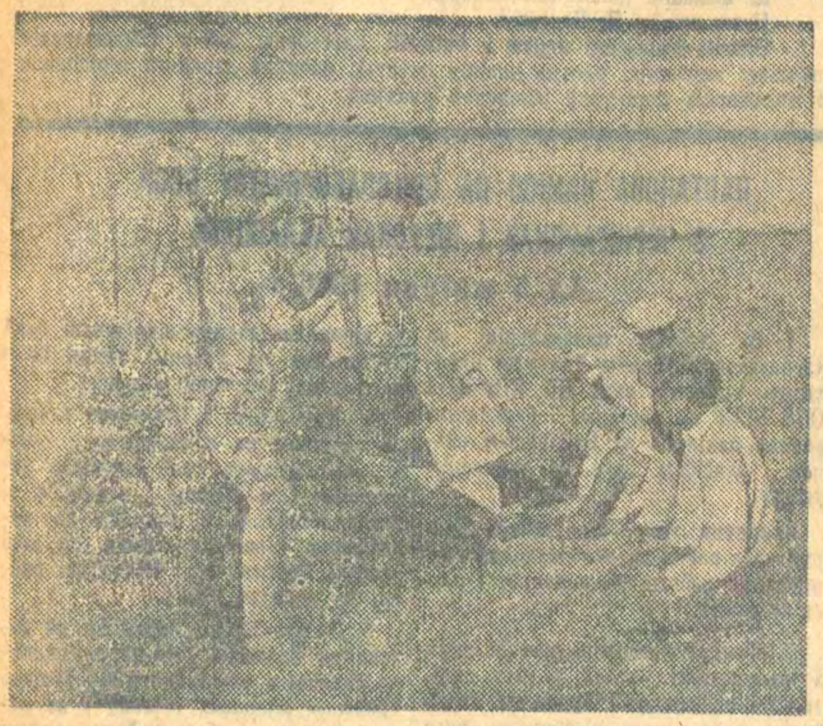

У час абмеркавання праекта Канстытуцыі ў брыгадзе калгаса «Чырвоны Жовтень» (УССР) [illegible] калгаснікі абмяркоўваюць сталінскую Канстытуцыю СССР. НА ЗДЫМКУ: старшыня калгаса т. [illegible] чытае праект Канстытуцыі. Фота Гаўрыленкі (Соф).

Цяпер я стала роўнапраўным чалавекам

Я амаль усё жыццё была непісьменная. Толькі нядаўна навучылася на курсах [illegible] грамаце. [illegible] сорамна за сябе: чаму я такая адсталая.

І гады ўспамінаю маладосць, дзіцячыя гады. Калі я была яшчэ маленькай дзяўчынкай, мяне аддалі ў наймічкі. [illegible] «вучобу» [illegible] была на сутнасці хатняй прыслугай.

Гэта былі загубленыя годы, загубленая маладосць.

Цяпер я хатняя гаспадыня. Мой муж працуе на заводзе «Чырвоная Зара». [illegible]

[illegible] Адна дачка скончыла інстытут у Ленінградзе, другая вучыцца ў тэхнікуме. Перад імі светлая дарога, якая адрозніваецца ад нашых маладых год, як дзень ад ночы. Няхай жыве наша сталінская Канстытуцыя і яе тварэц, наш дарагі, родны Сталін!

Х. С. КАГАН.
Жонка рабочага.

Менск.

Шчаслівыя мы старыкі

Калі мне дзеці чыталі праект сталінскай Канстытуцыі, [illegible] Памятаю, працавала я ў раз'ездзе каля станцыі [illegible] рамонтнай рабочай і атрымлівала 7 рублёў у месяц.

[illegible] бязрадаснае. Дзеці раслі і прасілі есці, а карміць не было чым.

Цяпер, калі гляджу на сваіх дзяцей, я адчуваю, што жыву разам з імі радасным цудоўным жыццём, аб якім і не марылі дзяды. Усе мае сыны былі рабочымі, а зараз усе сталі інжынерамі.

Я люблю кожнага свайго сына за тое, што ён дастойны грамадзянін Совецкага Саюза, аб якім клапоціцца Ўрад. Вось мой сын Міхаіл не так даўно атрымаў ордэн «Знак пашаны», [illegible] Чытаючы сталінскую Канстытуцыю, [illegible] і партыя Сталіна. Нават пра старыкоў не забыліся. І ўсё гэта Сталін.

Пражыла я больш 60 год. Бачыла на сваім вяку многа гора. Такая шчаслівая зараз моладзь, што жыве ў сталінскі час, шчаслівыя і мы, старыкі, што дачакаліся такога жыцця.

Ф. ШАЛІМА.

Менск.

Слова чырвонаармейцаў-пераменнікаў

З неаслабным уздымам праходзіць абмеркаванне праекта новай Канстытуцыі Саюза ССР у часцях Н-скай стралковай дывізіі. Байцы і камандзіры абмяркоўваюць артыкулы, змешчаныя ў цэнтральных газетах па асобных пытаннях Канстытуцыі.

На сходах байцы і камандзіры ўносяць свае дадаткі, прапановы і заўвагі да праекта Канстытуцыі. Усе выступленні прасякнуты гарачай любоўю і адданасцю сваёй радзіме, любімаму **Сталіну**, баявой гатоўнасцю ў любы момант даць сакрушальны адпор ворагу, які толькі адважыцца напасці на нашу краіну.

— Мая сям'я знаходзіцца ў калгасе імя Будзённага, Магілеўскага раёна, — гаворыць баец-пераменнік тав. Пятроў. — Сям'я жыве шчасліва і заможна. Сам я каваль, у мінулым годзе выпрацаваў каля 400 працадзён, за якія атрымаў шмат хлеба, бульбы, грошай і інш. Праект новай Канстытуцыі сведчыць аб усё ўзрастаючым добрабыце калгаснікаў і ўсіх працоўных нашай краіны.

Баец-пераменнік тав. Сафонаў спыняецца на артыкуле, у якім гаворыцца аб праве працоўных на асвету.

— Мне, — гаворыць тав. Сафонаў, — не давялося скончыць сярэднюю школу, але я вучобу не пакінуў. Вучуся і цяпер. Мая сястра скончыла сямігодку і зараз вучыцца ў тэхнікуме. У нашай краіне кожны грамадзянін мае магчымасць вучыцца. Я хачу зрабіць заўвагу да артыкула 121, дзе гаворыцца аб праве на асвету. Я лічу, што гэты артыкул павінен пачынацца так: «Грамадзяне Саюза ССР незалежна ад узросту маюць права на асвету».

М. ДУКРАВЕЦ.

Цудоўнае жыццё

У час абмеркавання праекту Канстытуцыі ў соўгасе «10-годдзе БССР», Любаньскага раёна, на сходзе выступіў рабочы-стаханавец т. Рудзеня.

— Калі я чытаю праект новай Канстытуцыі, я напаўняюся новай энергіяй і бадзёрасцю, хочацца чытаць яго і чытаць. Няма большага шчасця, чым быць грамадзянінам Совецкага Саюза і жыць у шчаслівую сталінскую эпоху.

Стаханавец соўгаса Міцкевіч Спяпан заявіў:

— Хаця я і малапісьменны, але сталінскую Канстытуцыю прачытаў ад пункту да пункту. Нашы сэрцы поўны вялікай любві і бязмежнай адданасці геніяльнаму правадыру народаў таварышу Сталіну. Ён нам стварыў наша заможнае жыццё і мы адказваем яму на гэта стаханаўскай работай.

С. КАРОТКІН.

МАЯ ПРАПАНОВА

(З ПІСЕМ У РЭДАКЦЫЮ)

Артыкул 1 праекта Канстытуцыі, па мойму, трэба даць у другой рэдакцыі. Замест «Саюз Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік ёсць соцыялістычная дзяржава рабочых і сялян», патрэбна: «Саюз Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік ёсць соцыялістычная дзяржава працоўных».

Раздзел 12 неабходна дапоўніць артыкулам аб гімне працоўных — «Інтэрнацыянале».

ІГНАТ ВЕЖНАВЕЦ.

Парыцкі раён.

Наркоммясцпром не выконвае свае абавязацельствы

У сваім пісьме ў «Праўду» народны камісар мясцовай прамысловасці ВССР т. Балцін абяцаў, што падпарадкаваная яму прамысловасць дасць у гэтым годзе на 30 мільёнаў рублёў прадукцыі звыш плана. Прычым указвалася, што гэта лічба не з'яўляецца прадзелам.

Але адна справа ўзяць на сябе абавязацельства, а другая — практычна забяспечыць яе ажыццяўленне. На жаль, у кіруючых работнікаў наркаммясцпрома і яго сістэмы словы разыходзяцца са справай.

Перад намі даныя аб выкананні прамысловасцю наркаммясцпрома ліпеньскага плана. Ганебныя лічбы! Месячны план выканан на 95,6 проц. Замест выпуску прадукцыі звыш плана, прамысловасць недадала краіне на 1 мільён 600 тыс. рублёў прадукцыі.

У чым-жа прычына глыбокага прарыву?

3 жніўня ў тав. Балціна адбылася нарада начальнікаў кіраўніцтваў наркамата, дырэктараў трэстаў і заводаў, прысвечаная гэтаму пытанню. Трэба прама сказаць, што нарада не дала ніякіх вынікаў, не выявіла сапраўдных прычын невыканання плана. Наадварот, тут панаваў здзіўляючы алімпійскі спакой, не адчувалася ні ценю трывогі. Кіраўнікі трэстаў і заводаў у сваіх выступленнях звальвалі віну выключна на аб'ектыўныя прычыны. Нарада ператварылася ў пустую гаварыльню.

Вось выступае дырэктар швейтрэста тав. Карасік. Па яго трэсту недадана дзяржаве на 50 тысяч руб. прадукцыі. Ён апраўдвае прарыў віцебскай фабрыкі «Сцяг індустрыялізацыі» выключна прастоямі па віне Белдрэса. Слоў няма, Белдрэс сапраўды многа перашкаджае віцебскім прадпрыемствам. Але ці толькі ў гэтым справа? Хіба не ведае т. Карасік, што тут-жа ў Віцебску другая швейная фабрыка «Профінтэрн» пры тых-жа перабоях у электраснабжэнні ўсё-ж выканала свой план поўнасцю? Ці не ясна, што спасыланне Карасіка на Белдрэс ёсць спроба замазаць віну дырэктара прадпрыемства і сваю ўласную бязрукасць?

Недавыканала план на 8 проц. і менская фабрыка імя 8 сакавіка. Тут ужо на адсутнасць электраэнергіі ніяк нельга спасылацца, і Карасік вымушан прызнаць, што тут віна выключна кіраўнікоў прадпрыемства.

У гэтай сувязі мы хочам напомніць, што «Звязда» не адзін раз паказвала на тое, што т. Карасік, як кіраўнік трэста, паказаў сваё няўменне і нежаданне па-большэвіцку кіраваць падпарадкаванымі яму прадпрыемствамі, што трэст не ўзначаліў і не кіраваў стаханаўскім рухам, што сам Карасік падтрымліваў сабатажніка стаханаўскага руху трацкіста Берныштэйна. Зусім нядаўна ў артыкуле «Абознікі з Белшвейтрэста» «Звязда» паказала, што дырэктар трэста т. Карасік аказаўся ў хвасце сваіх прадпрыемстваў па пытанню аб павелічэнні выпуску прадукцыі.

Нядаўна ён праз «Праўду» паведаміў грамадскасці, што прадпрыемствы яго трэста выпусцяць на 7 мільёнаў рублёў прадукцыі звыш плана. Названая лічба — значна ніжэй таго, што можа сапраўды даць швейная прамысловасць БССР. Гэта было даказана матэрыяламі самых дырэктараў прадпрыемстваў. Але даючы нават мінімальнае абавязацельства, Карасік, відаць, і не думаў яго выконваць. Інакш чым вытлумачыць, што ў ліпені замест перавыканання трэст не выканаў нават асноўнага плана — недадаў дзяржаве на 50.000 рублёў прадукцыі? Карасік проста ашукаў грамадскасць, аказаўся нікчэмным балбатуном.

Усё гэта паказвае, што Карасік, які мае трацкісцкае мінулае, застаўся тым-жа кім і быў, сваёй практычнай работай не апраўдаў аказанае яму партыяй давер'е, не іскупіў сваю віну перад партыяй.

Характэрны факт. Барысаўскі лесазавод імя Молатава сістэматычна не выконвае вытворчай праграмы. У ліпені ён даў толькі 76,7 проц. плана. Гэта, аднак, не перашкаджае дырэктару Белдрэўпромтрэста т. Усхопаву спяваць хвалёныя дыферамбы гэтаму заводу. У дакладной запісцы на імя наркома тав. Усхопаў піша: «Не гледзячы на ўсе цяжкасці, усё-ж дзякуючы большэвіцкай напорыстасці, энтузіязму ўдалося ў 1935 годзе выпусціць 2 піяніна... Да канца першага паўгоддзя 1936 года ўдалося выпусціць 6 штук піяніна». Якое вялікае «дасягненне»! За паўтары гады выпусцілі 6 піяніна! І гэта называецца большэвіцкая напорыстасць!

Мы хочам толькі напомніць т. Усхопаву, што барысаўскі завод імя Молатава ўжо два гады ўсё «асвайвае» выраб піяніна (калі-ж нарэшце асвоіць!). І што 6 штук, выпушчаных за гэты час піяніна складае ўсяго 3 проц. плана. Як выглядае пасля гэтага «большэвіцкая напорыстасць» т. Усхопава?

Дырэктару Белметалатрэста тав. Левіну вельмі цяжка было знайсці, на каго ўзваліць віну за прарыў на металазаводах. Сапраўды, сыравінай заводы былі поўнасцю забяспечаны (за выключэннем двух), электраэнергіяй таксама. Чаму ўсё-ж план выканан толькі на 94,9 проц? Чаму буйнейшы машынабудаўнічы завод імя Варашылава даў толькі 88,8 проц. плана?

Тав. Левін сам не можа растлумачыць прычыны. Ён абмяжоўваецца агульнымі словамі аб недахопе рабочай сілы, прычым робіць зусім няправільны вывад, што ў цякучасці рабочай сілы вінаваты новыя нормы. Гэта нічым не абгрунтаванае па сутнасці апартуністычнае сцвярджэнне.

Такімі-ж агульнымі былі выступленні і астатніх кіраўнікоў трэстаў і прадпрыемстваў. Уражанне было такое, нібы людзі сабраліся ў габінет наркома для таго, каб канстатаваць прарыў і займацца самаапраўданнем і самавыгараджваннем. Наколькі несур'ёзна некаторыя кіраўнікі трэстаў і заводаў аднесліся да справы, сведчыць той факт, што праз гадзіну пасля пачатку нарады ў зале засталося менш паловы яе ўдзельнікаў. Астатнія разышліся, лічачы, відавочна, што іх місія закончана, паколькі самаапраўдальная прамова сказана. Прыходзіцца здзіўляцца, што нарком тав. Балцін не звярнуў увагі на гэту расхлябанасць і несур'ёзнасць з боку кіруючых работнікаў яго сістэмы.

Наркаммясцпром апрача дзяржаўнага плана, які з'яўляецца абавязковым мінімумам, узяў на сябе абавязацельства даць дадатковай прадукцыі на 30 мільёнаў рублёў. Гэта абавязацельства можа і павінна быць не толькі выканана, але і перавыканана. Аднак гэта можна зрабіць не пустымі разважаннямі і вышукваннямі аб'ектыўных прычын, а сапраўднай большэвіцкай упартай работай.

ТРАЦКІСЦКІ ПАСЛЕДЫШ

У свой час у Акадэміі навук арудавала контррэволюцыйная трацкісцкая група Рыўліна, якая была выкрыта і выгнана з партыі.

Трацкіст Рыўлін у канцы 1931 года і ў пачатку 1932 года актыўна вербаваў у лагер контррэволюцыі асобных маладых работнікаў Акадэміі, у тым ліку і комсамольцаў. Атрымаўшы заяву аб гэтых фактах, гарком комсамола выдзяліў камісію, якая ўстанавіла, што Рыўлін праводзіць актыўную контррэволюцыйную трацкісцкую работу. Пытанне аб Рыўліне было перадана Кавальчуку (які быў у той час сакратаром гаркома КП(б)Б). Ён замест таго, каб паставіць пытанне аб Рыўліне, заявіў безапеляцыйным тонам аб тым, што «прыналежнасць Рыўліна ў мінулым да трацкісцкай апазіцыі нам вядома і пытанне аб ім разглядаць не будзем» (?!).

Нядаўна Кавальчук З. выкрыт, як актыўны ўдзельнік контррэволюцыйнай трацкісцкай апазіцыі, які на працягу больш дзесятка год ашукваў партыю. Зараз зусім зразумелым становіцца, чаму Кавальчук так любоўна адносіўся да трацкістаў і ахоўваў іх. Кавальчук яшчэ знаходзіцца ў радах партыі. Гаркому КП(б)Б трэба дэтальна заняцца трацкістам Кавальчуком і выкрыць яго да канца.

ЗАМАСКАВАЎШЫЙСЯ ТРАЦКІСТ

На старонках газет «Праўда» і «Звязда» пісалася ўжо аб выкрытым трацкісце, заклятым ворагу народу Розенблюме, які доўгі час працаваў у газеце «Звязда».

У сувязі з гэтым трэба спыніцца на палітыцы яўнага апякунства і абароны гэтых злейшых ворагаў народу з боку былога наркома асветы Чарнушэвіча.

У 1931 годзе на старонках друку была выкрыта трацкісцкая кантрабанда, якая працягвалася Розенблюмам і Олікерам у кнізе «Нарысы па гісторыі ЛКСМБ». Паўстала пытанне аб партыйнасці гэтых людзей. І тут асаблівую стараннасць у абарону гэтых трацкістаў выраджаў праявіў Чарнушэвіч. Ён катэгарычна прапанаваў камісіі спыніць справу Олікера і Розенблюма, бо, па яго думцы, гэтыя людзі «прызналі свае памылкі і апраўдваюць сябе, як члены партыі».

Чарнушэвіч сваім аўтарытэтам дапамог злейшым ворагам партыі на працягу раду год ашукваць партыю. Пасля таго, калі высветлена было, што ў апараце Наркомасветы пад крылышкам Чарнушэвіча знайшлі прытулак і арудвалі класавыя ворагі, трацкісты і нацдэмы, становіцца зусім зразумелым, чаму так клапатліва ён аберагаў заядлых ворагаў Розенблюма і Олікера.

Трэба думаць, што Кагановіцкі гаррайком дэтальна зоймецца гэтай справай і выкрые Чарнушэвіча, як замаскаваўшагася друга трацкістаў.

Дрэнна арганізавалі вывучэнне новых правіл на чыгунцы

На чыгунцы ўведзены новыя правілы тэхнічнай эксплаатацыі. Вывучэнне гэтых правіл рабочымі з'яўляецца важнейшай умовай паспяховай работы транспарту. Аднак, на станцыі Віцебск гэту справу дрэнна арганізавалі. Заняткі наведваюць толькі каля паловы ўсіх рабочых.

Кіраўнікі станцыі ўхітрыліся вызначыць дні для заняткаў толькі пасля начнога дзяжурства, а падбор настаўнікаў такі, што слухачы міжвольна засынаюць на іх лекцыях.

Самаўхіліўся ад гэтай важнейшай работы партком станцыі. На заняткі сістэматычна не з'яўляюцца асобныя комуністы—загадчык манеўрамі Калатоўскі, саставіцелі Гаруноў і Мікушын, Івашанка і інш., а партком (сакратар Блаттэ) ніякіх мер не прымае.

Не наладжана масава-палітычная работа вакол загаду наркома. Многа рабочых, у тым ліку і комуністаў, нават не знаёмы з гэтым загадам.

Я. ЧЭРНІН.

Новая бальніца, пабудаваная ў соўгасе імя 10-годдзя БССР, Любаньскага раёна абслугоўвае насельніцтва глыбіннай часткі Палесся, якое да Кастрычніцкай рэволюцыі не атрымлівала ніякай медыцынскай дапамогі. НА ЗДЫМКУ: работніца соўгаса Марыя Баліцчук са сваім 11-месячным сынам Віцяй на прагулцы ў двары бальніцы. Фота В. Лілiна.

ФРАНЦ ПЕТРАЖ

Вясна ў дваццатым была ранняя. Май быў падобны на засушлівае гарачае лета. Бярэзіна, крыху пажартаваўшы вясеннімі водамі на лугах, увайшла ў сваё рэчышча.

Кавалерыйскі дывізіён чырвоных комунараў стаяў у аддегласці двух вёрст ад лініі фронта, у вёсцы Перавозішча, як часць дывізіённага рэзерва і ахоўваў заставамі асобны ўчастак, распалажаны да лініі фронта.

У майскі вечар яшчэ не паспела зайсці сонца і толькі што змяніліся налявыя заставы і каравулы, па вёсцы, падымаючы густы пыл, праімчаліся два ардынарцы і спыніліся ў цэнтры вясковай вуліцы, ля хаты, дзе кватараваў камандзір дывізіёна Франц Петраж.

Франц Петраж сядзеў на прызбе і гутарыў з вясковым старыком, які стаяў у валенках і кажуху, не гледзячы на гарачыню.

Петраж як толькі ўмеў, па-руску расказваў дзеду пра сваю Венгрыю і аб тым, як ён быў у Расіі ў палоне.

Старыка здзіўляла, як ён, Петраж, аўстрыйскі салдат, стаў у большэвікоў камандзірам.

Гутарку перарвалі прыехаўшыя ардынарцы. Петраж пайшоў у хату, старык закурыў у ардынарцаў махоркі, не спяшаючыся падняўся і пайшоў дахаты.

**
*

Ноч праляцела хутка. На світанні па сігналу дывізіён выстраіўся за ваколіцай. На гарачым рэзвым кані Петраж аглядаў кавалерыстаў. Разгорнутым строем перад ім стаялі два эскадроны і конныя кулямётчыкі. Знаёмыя твары, ён іх ведае амаль усіх па прозвішчах. Тут была большасць яго таварышоў па аўстрыйскай арміі і палону — былыя венгерскія гусары. Петраж, падняўшыся на страмёны, ломанай рускай мовай растлумачыў у агульных рысах баявыя задачы. Яны заключаліся ў фарсаванні Бярэзіны і ўдары па ворагу з фланга.

Па загаду начальніка дывізіі, дывізіён павінен быў пераправіцца ў гэтым месцы, але пасля таго, калі яе фарсуюць галоўныя сілы. Ноччу, пасля ўпартага бою, некалькі батальёнаў пяхоты ўжо былі перакінуты на супрацьлеглы бераг і выбівалі зараз белапольскую пяхоту з узгоркаў, якія раскінуліся за лугамі, на правым беразе рэчкі.

**
*

Дывізіён чырвоных комунараў прадстаўляў сабою цікавае з'явішча ў Чырвонай арміі. Ён напалову складаўся з мад'яр, былых венгерскіх гусар аўстра-венгерскай арміі, якія знаходзіліся ў рускім палоне, — у часе імперыялістычнай вайны. Яны ўступілі добраахвотнікамі ў Чырвоную армію і адмовіліся, пакуль не скончыцца грамадзянская вайна, вярнуцца ў Венгрыю. Тут было некалькі чэхаў, румыны і нават адзін італьянец. Усе іншыя былі рускія, галоўным чынам масквічы. Амаль усе былі добраахвотнікі. Дывізіён прымаў удзел у многіх баях, выдзяляўся храбрасцю і лічыўся на фронце ўзорным па дысцыпліне і настойлівасці ў баю. Камандзір дывізіёна Франц Петраж, у мінулым народны настаўнік з Прыкарпацкай Венгрыі, былы кадэт-аспірант*) аўстрыйскай службы, вылучаўся велізарнай асабістай храбрасцю і ў дадатак да гэтага заўсёды ўмеў папаўняць страту ў баях добраахвотнікамі. У дывізіёне было многа комуністаў, у тым ліку і сам Петраж.

Гордасцю дывізіёна быў чырвоны сцяг, атрыманы ў Маскве, у час праваду на фронт, з рук самога Ільіча. В. І. Ленін састаяў у дывізіёне ганаровым байцом.

**
*

Сонца ўжо залівала поле, сенажаці і вяршыны лесу, калі паміж узгоркамі на хмызняках і пералесках Петраж павёў сваіх комунараў. Артылерыя палякаў абстрэльвала беглым агнём сенажаці, час-ад-часу падалі снарады ў Бярэзіну і выкідвалі велізарныя вадзяныя слупы. Але вось пауза зацягнулася нядоўга. Пазнанскія палкі рабілі апошні адступальны агонь па вышынях. Пяхота з павольнага і крапатлівага наступлення перайшла да імклівых перабежак і адкрывала дзе-ні-дзе ўраганны агонь з кулямётаў.

... Конная, сіня-чырвона-жоўтая лава кацілася на пазнанцаў і ўжо адзін выгляд яе быў страшэнным і нязносным. Аб наладжванні абароны супроць конніцы не было чаго і думаць. Салдаты кідалі кулямёты і вінтоўкі. Адстрэльваючыся, адзіночкі і групы, падсечаныя комунарамі, тут-жа падалі. Усе разгубіліся, збіліся ў кучкі і прасілі літасці.

... Палякі ўпяклі. Не адстрэльваючыся, яны адыходзілі на суседні ўчастак, дзе сваім прыходам выклікалі замяшанне. Пяхота загібала свае флангі і напірала ў лоб. Унутры абарончай паласы секла рознакаляровая кавалерыя.

... Дывізіён Петража насіў каляровую форму. Перад адпраўленнем з Масквы кавалерыстам - комунарам былі выданы старыя інтэндантскія запасы абмундзіравання: блакітныя даламаны, чырвоныя чакчыры, жоўтааколачныя шапкі, і ўражанне ад конніцы, якая нястрымна неслася і была ў каляровай форме, і без таго выклікала замяшанне і павялічвала псіхічнае ўздзейнічанне.

Праціўнік быў выбіты з вышынь і ўцякаў далей.

Але няўдачы на суседніх участках прымусілі дывізію спыніць імклівыя наступленні.

Штаб арміі вымушан быў аддаць загад аб адыходзе на старыя пазіцыі ўздоўж левага берагу ракі Бярэзіны. Гэта былі спробы першага веснавога наступлення ў 1920 годзе, якое з'явілася фактычнай рэпетыцыяй вялікага наступальнага руху ў ліпені гэтага-ж года, у выніку якога было канчатковае вызваленне Беларусі ад акупантаў.

**
*

Два батальёны другой брыгады і дывізіён Петража прыкрывалі адыход дывізіі. Дывізія, згарнуўшы палкі, адыходзіла ў месцы першай пераправы праз Бярэзіну. З кожнай мінутай белапольская пяхота, асвежаная новымі сіламі, ўсё больш і больш настойліва насядала на прыкрываючыя адыход батальёны.

... У гэты час быў атрыманы загад начдзіва трымацца столькі то часу, а пасля быстра адыйсці да пераправы, бо лугі пасля гэтага будуць абаронены абстрэлам чырвоных з таго берагу. Загад яшчэ мацней умацаваў жаданне Петража затрымаць палякаў, ён прыняў смелае рашэнне.

Затрымаўшыся ў пералеску і, разгарнуўшы кулямётны ўзвод для бакавога кінжальнага агню па белапольскіх ланцугах, двума эскадронамі ён раптоўным манеўрам урэзаўся ў ланцугі палякаў. Раптоўна з'явіўшаяся чырвоная конніца ў каляровай форме прадаўжала здзіўляць палякаў і прымусіла адыходзіць ланцугі назад. Як раптоўна Петраж з'явіўся, так-жа імкліва і адышоў. Трох конных атак было амаль дастаткова для таго, каб затрымаць на гадзіну наступленне палякаў. Але, пераканаўшыся ў сваёй перавазе і нязначных сілах чырвоных, палякі развівалі актыўнае наступленне, пад іх націскам, прыкрываючы адыход, батальёны пачалі імклівей развіваць адступленне.

Вось рухаецца ланцугамі белапольская пяхота. Яе становіцца больш і больш. Батальёны ўжо пакідаюць апошнія ўзгоркі, каб перад лугамі, зараз-жа адарвацца ад праціўніка і паімчацца да рэчкі. Але яшчэ рана. Яшчэ не час адыходзіць. Артылерыя белапалякаў пачала біць па сенажаці. Але вось пачала абстрэл з-за Бярэзіны наша артылерыя. І Петраж зноў прымае рашэнне.

— Міша, — крыкнуў Петраж у калону. Да яго на кані паддяцеў галопам Мішка Собалеў, начальнік кулямётнага ўзвода.

— Міша, вунь, бачыш, узгорачак і тры дрэвы. Бачыш, Міша...

— Бачу, бачу, Франц... толькі Франц, два кулямёты адказалі, дзейнічаюць толькі два...

— Міша, займі пазіцыю і бі да апошняга патрона, а пасля адыходзь... Я вяду зноў атаку, Міша, удоўж фронта.

— Добра, Франц. Бывай, Франц. У выпадку.. напішы ў Тулу, Франц... І Франц і Міша ведалі, што больш яны не ўбачацца. Петраж пад'ехаў да Собаля і яны моцна абняліся.

Собалеў і 8 байцоў ляжалі ля кулямёта. Яны раптоўна пачалі абстрэльваць у фланг цэлы батальён. У гэты-ж час распасцёршаяся ў віхры парыву лавіна конніцы з чырвоным сцягам пайшла ўдоўж часцей палякаў. Коннікі секлі пяхоту і, самі збітыя кулямі, валіліся разам з коньмі.

Вырваўшыся з сотняй коннікаў з паласы сканцэнтравання палякаў, Петраж узяў кірунак да пераправы. У гэты час чырвоная артылерыя адкрыла агонь па белапалякаў і пяхота, заняўшы на тым беразе папярэднюю пазіцыю, адбівала спробы палякаў падыйсці да берагу. Участак дывізія замацавала з перавагай на баку чырвоных.

Кулямёты Мішкі Собалева ўжо даўно маўчалі. Іх атакаваў цэлы батальён. Азвярэлыя белапольскія салдаты перакалолі ўсю кулямётную прыслугу. Галавою ўніз ляжаў сам Мішка. Бясстрашны ўзвод сваю задачу выканаў.

Польская пяхота не дала магчымасці выйсці астаткам дывізіёна Петража да ракі, зусім адрэзаўшы шлях да пераправы. Але пакуль палякі таксама не маглі заняцца яго акружэннем, усе іх сілы і ўвага былі сканцэнтраваны на імкненні выбіць чырвоных з пазіцыі на левым беразе Бярэзіны, але спробы гэтыя былі без поспехаў, бо лугавая частка берагу пад агнём чырвоных аказалася зусім непраходнай для палякаў.

Перад Петражам былі два шляхі — або палон, або смерць. Узглянуўшы разы два на карту, ён павёў дывізіён, які прадстаўляў з сябе не больш эскадрона, на ўчастак другой польскай дывізіі з мэтай пошукаў выхаду.

Уперадзе ляжала шырокая тракгавая дарога, вялікі лес і шлях, улева — нізіна, зарослая маладым сасняком. Выслаўшы дазоры, ён узяў кірунак па нізіне, па карце яна скатвалася да рэчкі. Рух дывізіёна да рэчкі зараз быў па дыяганалі ад лініі фронта. У воддалі бліснула праз дрэвы рэчка. У гэты час, заўважыўшы рух конніцы, палякі па Петражу адкрылі агонь. Петраж быў акружаны. Заставалася адно: або ўзяць смелым нахальствам, або... Наперадзе ўжо забегала пяхота. Расчысціць дарогу ў пешым страю? — траціць час і выклікаць вялікае сканцэнтраванне супроць сябе палякаў.

Адзін выхад. Гэты выхад — зноў конны бой.

— Комунары, або смерць, або палон?

І як адзін адказалі чырвоныя комунары: вядзі Петраж, да ракі, — праб'емся, Петраж.

— ... Марш, марш!

Гэта быў апошні бой дывізіёна чырвоных комунараў. Два ланцугі палякаў былі пройдзены на клінках. Ужо вырваліся. Ад сотні засталася палова. Вось і рэчка.

Але за комунарамі ўслед ішоў эскадрон уланаў. Прыняць бой было ўжо нельга.

50 коннікаў рынуліся ў воды Бярэзіны. Тут рэчка была глыбокай і быстрацечнай. Уланы засталіся ні з чым на беразе. Яны, спяшаючыся, стралялі па плывучых. Людзі і коні танулі. Пачаў тануць Петраж. Да яго падплыло некалькі коннікаў. Выбіўшыяся з сіл, яны дапамагалі Петражу плыць. На бераг выйшла чалавек 20. Яны абяссіленыя валіліся на зямлю.

**
*

Праз тыдзень дывізія Баруліна была на адпачынку. Геройству дывізіёна чырвоных быў прысвечаны мітынг. На мітынгу выступіла ўся дывізія. Слова было дана Петражу. Петраж падняўся на трыбуну. Правая рука была перавязанай. Ён разгарнуў перад дывізіяй чырвоны сцяг і пачаў моцна:

— Гэты сцяг нам даў таварыш Ленін... і больш гаварыць не мог, горла сціскаў боль і ён замаўчаў. Сцяг развіваўся з трыбуны. Зараз яго трымаў адзін з петражавых байцоў. Стаяўшы на трыбуне начальнік дывізіі Барулін прадоўжыў словы Петража:

... Чырвоныя комунары, браты мад'яры і маскоўскія рабочыя з гонарам рэволюцыйных салдат праняслі яго ў смяротнай схватцы з ворагам. Яны палі ў баю і смерць іх — не смерць, а перамога, мужнасць і геройства.

Петраж адвярнуўся, па твару яго сцякалі слёзы.

Несла свае воды Бярэзіна і запах бэзу апускаўся разам з вячэрнім змрокам.

**
*

Праз два тыдні дывізія Баруліна фарсавала раку ўноў, назад больш не варочаліся. Ранены Петраж застаўся ў страю. Ён зноў з добраахвотнікаў сфармаваў дывізіён і як леў біўся з белапалякамі. У баю пад станцыяй Чарэмха ён з гонарам сына рэволюцыі і венгерскага пралетарыята паў, пакінуўшы ў сэрцах сваіх баявых таварышоў непагасную аб сабе памяць сапраўднага салдата рэволюцыі, добрага, адзыўчывага комунара.

Я. ГЛАЗЫРЫН.

*) Першы афіцэрскі чын у аўстрыйскай арміі.

КАЛІ-Ж ДАБʼЮСЯ ДАПАМОГІ

(Пісьмо інваліда)

Я інвалід другой групы. Два гады таму назад уступіў у калгас «Новы Дрычынь», Дрычынскага сельсовета, Смілавіцкага раёна. У калгасе работы мне не даюць. Доўга я прасіў, каб мяне прынялі вартаўніком саду дрычанскай НСШ, але ўсё безвынікова. Становішча маё выключна цяжкое. Прашу рэдакцыю дапамагчы мне.

ЛАБАНОК.

АД РЭДАКЦЫІ. Ужо доўгі час тав. Лабанок абівае парогі розных устаноў. У каго толькі ён не быў: хадзіў да старшыні сельсовета Жука, да загадчыка райана Якаўлева, да старшыні раённай калгаснай касы ўзаемадапамогі Пакаляка, да намесніка старшыні райвыканкома Варанкова, пабываў ён некалькі разоў у Менску і... ніяк ніхто не можа задаволіць яго просьбу.

А просьба яго зусім маленькая. Ён — інвалід другой групы і не на кожнай рабоце можа працаваць. У яго двое дзяцей-падлеткаў і хворая жонка, якія знаходзяцца ў калгасе. Доўгі час Лабанок дабіваўся работы ад кіраўніцтва калгаса, але старшыня калгаса Андросік зусім спакойна адказваў: «Каб ты быў здаровы чалавек, дык-бы адразу працу падшукалі, а то, сам бачыш, працы ў нас для цябе няма».

У мінулым годзе Лабанок паступіў вартаўніком саду дрычанскай НСШ. Доўга чакаў ён гэтай пасады і ў бягучым годзе. Але дырэктар НСШ Транчэўскі рашыў не браць яго больш вартаўніком. Чаму? А проста таму, што «я сам гаспадар, што хачу, тое і раблю».

І вось усімі закінуты інвалід зноў топчацца па ўстановах. Наркомасветы піша дырэктару НСШ: «Прапануем прыняць вартаўніком саду інваліда Лабанка». Такое-ж распараджэнне дае і райана. Але што Транчэўскаму да гэтых распараджэнняў, калі «я сам гаспадар». І бярэ ён вартаўніком здаровага чалавека, які ў гэтай рабоце не мае патрэбы.

І зноў бясконца ходзіць хворы чалавек—інвалід Лабанок. Ён у роспачы. Няўжо, пытаецца ён, мне зноў, як у стары час, прыдзецца ісці жабраваць?

Цікава ведаць, што аб усім гэтым думае Смілавіцкі РК КП(б)Б. Чаму ў Смілавічах так бяздушна адносяцца да чалавека.

ДЗЕ НАШЫ ГАЗЕТЫ?

(Пісьмо калгасніка)

Калгаснікі Каротцаўскага сельсовета, Жлобінскага раёна, атрымліваюць выпісаныя газеты праз Каротцаўскае аддзяленне сувязі.

Газеты пісьманосцам калгаса «17 год Кастрычніка» Дамарацкім Язэпам дастаўляюцца неакуратна. Таксама часта прападаюць пісьмы.

Загадчык аддзялення сувязі Ярашэвіч на скаргі калгаснікаў не рэагуе, а наадварот, абараняе Дамарацкага, кажучы, што газет няма таму, што яны ў гэты дзень не друкаваліся. Між тым у іншыя калгасы за гэты дзень газеты дастаўляюцца своечасова і акуратна.

Ды і так усе добра ведаюць, што на працягу месяца павінна быць 24—25 нумароў, а не 15—17, як гэта дастаўляюць у наш калгас.

ЗАКРЭЎСКІ.

ХАТА—РАДЗІЛЬНЯ НЕ АДРАМАНТАВАНА

Яшчэ ў сакавіку гэтага года ў Лясняпскі сельсовет, Круглянскага раёна была прыслана акушорка тав. Дзятко. Аднак акушорка да гэтага часу да працы не прыступіла, бо няма памяшкання для хаты-радзільні.

Вызначанае калгасам «Змагар» пад хату-радзільню памяшканне патрабуе рамонту. Старшыня-ж сельсовета Гаруновіч аб рамонце не клапоціцца.

Аб гэтым добра ведаюць як круглянскі райвыканком, так і раённы аддзел аховы здароўя, але ніхто ніякіх мер не прымае.

КАСІЛОВІЧ.

БЕСПРЫТУЛЬНЫ ТРАКТАР

(Пісьмо вучня)

На двары калгаса «Южны», Крупецкага сельсовета, Добрушскага раёна з вясны стаяў сапсаваны трактар. Замест таго, каб яго адрамантаваць і накіраваць на працу, трактарыст Ісаеў сумесна з брыгадзірам Бабковым разабралі яго на часткі і кінулі. Больш лягчэйшыя часткі парасцягвалі па хатах, расцягнулі шмат бабін, шурупаў і іншых частак.

Добрушская МТС гэтага «не бачыць», як і не бачыла, калі трактар увесь год стаяў без руху пад адкрытым небам.

БЕРДНІКАЎ.

ПА СЛЯДАХ НЕАПУБЛІКАВАНЫХ ПІСЕМ

Тав. Міраповіч нам пісаў, што загадчык лагойскага дома соцкультуры бяздзейнічае, не праводзіць ніякай культмасавай работы.

Лагойскі райвыканком паведамляе, што факты поўнасцю пацвердзіліся. Загадчыку дома соцкультуры т. Цырыку абвешчана вымова. Зараз устаноўлены пастаянныя дні кінасеансаў, зацверджан каштарыс для набыцця абсталявання, прынят рад мерапрыемстваў па ажыўленню работы дома соцкультуры.

АБ РАБОЦЕ ЦАГЕЛЬНЫХ ЗАВОДАЎ У АСВЕЙСКІМ І ГАРАДОЦКІМ РАЁНАХ

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР

Совет Народных Камісараў БССР адзначае грубае ігнараванне кіраўніцтвам Асвейскага і Гарадоцкага раёнаў дырэктыў партыі і ўрада па выкананню плана выпрабу цэглы.

Старшыня асвейскага РВК тав. Мартынаў і прэзідыум райвыканкома, не гледзячы на неаднаразовыя ўказанні, не прынялі ніякіх мер да забеспячэння работы цагельнага завода і выканання зацверджанага СНК плана: завод закінут і не працуе; дырэктар не прызначан, рабочая сіла не набрана, ахова завода не забяспечана.

Прэзідыум гарадоцкага райвыканкома і старшыня РВК тав. Еўсеенка не кантралявалі работу цагельнага завода, пусціўшы яе на самацёк, не забяспечылі набору рабочай сілы. У выніку план першага паўгоддзя па заводу выканан па сырцу на 33,1 проц., апалу — на 27,8 проц., недадана сырца 361 т. шт. і апалу 130 т. шт., груба перавышаны аплата і нормы расцэнак па выпрабу сырца няма арганізацыі стаханаўскіх метадаў работы. Раённае кіраўніцтва стала на шлях прамога зрыву выканання плана па цэгле, праводзячы ў жыццё антыдзяржаўную думку аб тым, што раён не павінен выпрацоўваць цэглы для патрэб рэспублікі.

Гэта сведчыць, што асвейскі і гарадоцкі райвыканкомы не займаюцца работай прамысловасці раёнаў.

Совет Народных Камісараў БССР пастанаўляе:

1. За незабеспячэнне пуску цагельнага завода і грубае парушэнне дырэктыў партыі і ўрада аб выпрабе цэглы абвясціць суровую вымову старшыні асвейскага РВК тав. Мартынаву і папярэдзіць яго, што ў выпадку незабеспячэння неадкладнага пуску цагельнага завода і поўнага выканання плана па цэгле будзе пастаўлена пытанне аб магчымасці астаўлення яго на рабоце ў якасці старшыні РВК.

Указаць усяму складу прэзідыума асвейскага РВК, што ён не забяспечыў ажыццяўленне кантролю за выкананнем дырэктыў партыі і ўрада аб вытворчасці будматэрыялаў.

2. За зрыў выканання плана першага паўгоддзя старшыні гарадоцкага РВК тав. Еўсеенка абвясціць вымову.

3. Прапанаваць асвейскаму РВК забяспечыць неадкладны пуск цагельнага завода, прызначэнне дырэктара, набор рабочай сілы і стварэнне ўсіх умоў для яго бесперабойнай работы з тым, каб абавязкова забяспечыць поўнае выкананне зацверджанага плана вытворчасці цэглы.

4 Прапанаваць гарадоцкаму РВК забяспечыць неадкладны пералом у рабоце цагельнага завода, умацаванне кіраўніцтва заводам, набор рабочай сілы, замацаванне пастаянных кадраў, а таксама стварэнне належных культурна-бытавых умоў для рабочых і ўмоў для разгортвання стаханаўскіх метадаў работы, рашучую барацьбу з бракам і выпуск прадукцыі адпаведнай якасці як па сырцу, так і апалу.

5. Абавязаць тав. Мартынава і Еўсеенка далажыць Совету Народных Камісараў БССР да 25 жніўня г. г. аб выкананні гэтай пастановы.

Старшыня Совета Народных Камісараў БССР
М. ГАЛАДЗЕД.
Кіраўнік спраў Совета Народных Камісараў БССР
І. ЛУКʼЯНЧЫК.
20 ліпеня 1936 г.

Добрых рэзультатаў пасеву італьянскіх канапель дабіўся ў гэтым годзе соўгас імя 10-годдзя БССР. Канаплі, пасеяныя на асушаным балоце, дасягаюць трох метраў вышыні. НА ЗДЫМКУ: начальнік палітаддзела соўгаса тав. Ляхаў аглядае канаплі. Фото С. Грына (БСФ)

ДВАЦЦАЦЬ ШОСТЫМ НУМАРАМ

Вялікім вырас лён у калгасе «Брыгадзір», Аршанскага раёна, дзе старшынёй — ордэнаносец Сяргей Фаміч Палітыка. У сярэднім па калгасу будзе каля 5 цэнтнераў валакна з гектара пасеву ільну.

Лепшы лён у брыгадзе, дзе адказная па ільну Марыя Бураноўская. Яна дакладна выконвае ўказанне старшыні па падрыхтоўцы першапачатковай апрацоўкі ільну. Перад рассцілам саломка рассартавана на чатыры гатункі ў залежнасці ад даўжыні, колеру і таўшчыні сцяблоў.

Першы гатунак, маючы 85 сантыметраў тэхнічнай даўжыні, дзе тонкая светла-жоўтая саломка—рассцілаецца на лепшых сцелішчах. З гэтага ільну будзе валакно 26 нумару і вышэй.

Звяно Тацяны Бураноўскай з першай брыгады 31 ліпеня пачало падʼём ільнотрасты, якая добра вылежалася за 13 дзён. Валакно з першых апрацаваных жмень атрымалася мяккае, моцнае, якасцю не ніжэй 16 нумару.

Паміж звеннямі і брыгадамі разгорнута соцыялістычнае спаборніцтва на вышэйшую якасць валакна і датэрміновую здачу яго дзяржаве.

Агульным сходам устаноўлена прэмія ў суме 1.000 руб. той брыгадзе, якая дабʼецца вышэйшага збору ільновалакна з гектара.

У калгасе ордэнаносца Сяргея Палітыка пабудавана бяздымная сушылка, трапальная машына Сантагава і куплена машына Антонава. Але «Сельгасснаб» зрывае пярвічную апрацоўку ільну. Да гэтага часу не прыслана адна з асноўных дэталей машыны—гумовы транспарцёр.

Г. ЗАЛЕСКІ.

КРАМЫ БЕЗ ТАВАРАЎ

Трэці пленум Камісіі Совецкага Кантроля ў сваёй пастанове падкрэсліў, што рашэнне СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб перабудове гандлёвай работы спажывецкай кааперацыі на вёсцы выконваецца надзвычай марудна. Разгортванне гандлю на вёсцы рэзка адстае ад узрастаючых запатрабаванняў калгасных мас.

З часу выдання гэтай пастановы прайшло больш двух месяцаў, але справа з разгортваннем гандлю па Халопеніцкаму раёну не рушылася з месца. У сельскіх крамах па-ранейшаму адсутнічаюць тавары шырокага спажывання.

Пры праверцы крам сельпо па Халопеніцкаму раёну выяўлена, што ў краме № 1 Кашчынскага сельпо адсутнічала соль, іржаная мука, пячаны хлеб і іншыя тавары. У другой краме Кашчынскага сельпо адсутнічалі: соль, крупы, хлеб, цукар, селядцы. У сельскай краме вёскі Бардзілаўшчына, Чырвоналуцкага сельпо, якая абслугоўвае тры калгасы, адсутнічае калёсная мазь, газа, макарон, баранкі, у той час як на базе райсаюза гэтыя тавары меліся ў дастатковай колькасці. У выніку план другога квартала па гэтых таварах райсаюзам не выканан.

На ўсё гэта старшыня райсаюза т. Хацкевіч глядзіць скрозь пальцы і нічога не робіць, каб забяспечыць крамы патрэбнымі таварамі. У некаторых крамах (у краме Заборскага, Дубаўскага сельпо) Хацкевіч ні разу не быў і не ведае што там робіцца.

АЛІКЕВІЧ, АЛЬФЕР, ПАНКОЎ.

Майстар першага класа, забойшчык шахты «Цэнтральная-Ірміна» тав. М. Ф. Федчэнка сістэматычна выконвае норму на 300—350 проц. НА ЗДЫМКУ: тав. Федчэнка з сямʼёй на адпачынку пасля работы. Фото Сабельнікава (СФ).

НЕ ЗАЦЯГВАЦЬ МАЛАЦЬБЫ І ХЛЕБАЗДАЧЫ

СЯННО. На многа лепш, чым у мінулым годзе праводзяць сёлета калгасы ўборку ўраджаю. Асабліва адчуваецца работа стаханаўцаў.

Але трэба сказаць, што ад уборкі ўраджаю мясцамі адстае малацьба і хлебапастаўкі. Гэта работа ў раёне не арганізавана. Рад калгасаў не выкарыстоўвае з поўнай нагрузкай малатарні. У калгасе «Большэвік», Машчонскага сельсовета, тры дні працуе прысланая з МТС малатарня і за тры дні намалочана толькі 7 тон збожжа.

У калгасе «Яхімоўшчына», Немайпянскага сельсовета, малатарня працуе толькі з вечара некалькі гадзін, а днём праўленне калгаса не дае людзей для малацьбы і трактарысты вымушаны рабіць прастой.

У калгасах «Ударнік» і імя Косарава, Васнянскага сельсовета, малатарні да гэтага часу не працуюць. У Хатчанскім сельсовеце большасць старшынь калгасаў займаецца шкоднымі разважаннямі: «Уборку закончым, потым распачнём малацьбу». Вось чаму тут ні адзін калгас не прыступіў да здачы збожжа дзяржаве.

Ёсць нямала выпадкаў затрымкі збожжа ў калгасах, замест таго, каб яго здаваць з-пад малатарні дзяржаве. Калгас «Жарцы», Машчанскага сельсовета, мае намалочанага збожжа 18 тон, а дзяржаве здана ўсяго 6 цэнтнераў. У калгасе «Большэвік» намалочана 6 тон, дзяржаве-ж не здана ні аднаго цэнтнера. Кіраўніцтва калгаса «Чырвонае Гурʼева», не распачаўшы загатовак, размеркавала сярод калгаснікаў дзве тоны ячменю.

АЛ. МАХНАЧ.

ТАВ. ГАРБУЛЁЎ ВЫЦЕРАБІЎ 100 ГЕКТАРАЎ ІЛЬНУ

Ільнотерабільшчык Ліхачэўскай МТС т. Гарбулёў выцерабіў 100 гектараў ільну. Машына «ВНІЛ-5» знаходзіцца ў добрым стане, якасць работы добрая. Тав. Гарбулёў узяў на сябе абавязацельства выцерабіць за сезон 150 гектараў ільну

Дырэктар МТС ШЭМПЕЛЬ

ДЗЕНЬ КАМБАЙНЕРА

Не парушаючы ранішняга спакою гаспадыні, тры постаці выйшлі з нізенькай хаткі, прайшлі ў канец вёскі і падаліся да жытніх палеткаў. Па буйнай ліпеньскай расе роўнай, вузенькай сцежкай пракладзен іх след.

— Не інакш як да Слуцка нехта так рана пашоў, — прыглядаючыся да свежага следу, прамовіў сам сабе калгасны вартаўнік і падаўся ў другі бок вёскі.

Трое на шырокім прасторы палёў рыхтавалі складаную машыну — камбайн. Гэта комсамолец камбайнер Фёдар Лойка, комсамолка — памочнік камбайнера — Ганна Аўсейчык і трактарыст Андрэй Каваленка.

***

Прыняўшы гэту складаную машыну, камбайнер Лойка ўважліва агледзеў усе дэталі. 32 гадзіны рабіў абкатку на месцы, і ў гэты час выявіў шмат недахопаў. Па-першае — чапляліся пры руху палотны, награваўся падшыпнік кардэннага вала. У часе падрыхтоўкі камбайна т. Лойка выявіў і замяніў нядобраякасныя ахоўныя муфты, унікнуў у часе работы камбайна забіванне саломай вялікага палатна, зрабіў тэхнічны агляд трактара. Толькі выявіўшы гэтыя недахопы брыгада пачала ўборку.

Рабочы дзень брыгады пачынаецца ў 4 гадзіны. Трактарыст Каваленка з замілаваннем і гонарам аглядае свой трактар.

Каваленка—гэта лепшы стаханавец Старобінскай МТС. Яго ведаюць не толькі ў сваім раёне. Ён вядомы па ўсёй БССР. На ворыве і сяўбе Каваленка паказаў сябе, як лепшы стаханавец. Ён за дзень засеваў па 48 гектараў зернавых, эканоміў па 60 кілограмаў гаручага за дзень.

Перад выхадам у поле ён паставіў сабе задачай авалодаць трактарам, узяць ад яго ўсё, што можна. Каваленка не пусціць у ход трактар, пакуль не праверыць кожную дэталь.

Камбайн — гэта больш складаная машына. Але совецкія кадры ўмеюць весці па соцыялістычных палях совецкія машыны. Камбайнер Фёдар Лойка ў Старобінскай МТС працуе з 1933 года. Ён перш працаваў на трактары «ХТЗ», пасля на «ЧТЗ». Увесь час зʼяўляўся лепшым стаханаўцам. За ўдарную работу Лойка быў накіраваны на курсы камбайнераў, якія скончыў на выдатна і вядзе свой камбайн на выдатна ў калгасе «Чырвоны Кастрычнік», Чэпялёўскага сельсовета.

Перад пачаткам работы Лойка адрэгулёўвае ланцугі, змазвае іх, правярае ўсе дэталі мапавання. Ланцугі, апрача ранішняй змазкі, пяць раз на дні змазваюцца на-хаду.

Аб сваім памочніку Ганне Аўсейчык, камбайнер Лойка гаворыць:

— Я такой акуратнай дзяўчыны не бачыў. Я смела адлучаюся ад камбайна, бо ведаю, што Ганна не падвядзе. Яна ўмела вядзе камбайн, ведае ўсе яго капрызы і як іх знішчыць. Курсы памочнікаў камбайнераў яна скончыла на выдатна.

***

Падрыхтоўка камбайна канчаецца ў 5—6 гадзін раніцы. У гэты час раса крыху ападзе, але Лойка камбайн пускае на тры чвэрці захвату. У 8 гадзін камбайн пераводзіцца на поўную нагрузку, а з васьмі вечара зноў працуе на тры чвэрці захвату.

У першы дзень работы былі недахопы. Машына часта спынялася, салома забівалася пад вялікае палатно. Лойка ведае, у чым тут прычына. Ён робіць маленькую рэканструкцыю ў камбайне; — дае большы ход масе ў барабан, і салома не забіваецца.

Без перапынку стракоча камбайн. Роўна і плаўна плыве пшаніца на платформу хедера, адтуль — на барабан.

Следам за камбайнам падбіраюцца мяшкі важкай і чыстай пшаніцы, якая адразу тут-жа ўзважваецца. Тут-жа каля вагі выпісваюцца тры квіткі. Адзін з іх застаецца ў вагаўшчыка, а два перадаюцца возчыку.

Нагружаны воз пшаніцы адпраўляецца на сартовачны пункт. Тут зярно ўзважваецца, звяраецца з квітком возчыка. Трэці квіток перадаецца ў канцылярыю калгаса.

Збожжа пасля прыёмкі з-пад камбайна паступае перш на арфу, а пасля на сартоўку. Не знойдзеш ні аднаго пабітага зярняці. Совецкі камбайн працуе без страт!

Адсартаванае зярно перадаецца ў сушыльнае аддзяленне. Пасля прасушкі зярно здаецца кладаўшчыку пад вагу. Ні адзін працэс работы на працягу дня не затрымліваецца.

Работа камбайна заканчваецца з надыходам цемнаты. Трактар і камбайн уважліва правяраюцца. Камбайнер падціскае за дзень аслабеўшыя гайкі, змазвае кожны вінцік. Тут-жа пасля работы змазваецца і запраўляецца трактар. Позна ўвечары брыгада вяртаецца ў сваю чыстую і ўтульную хату. Тут намеснік дырэктара МТС па палітчасці тав. Швайко праводзіць з імі гутаркі, чытку газет, рашэнняў партыі і ўрада. Кожны дзень брыгада падагульвае вынікі дзеннай работы, выяўляе тыя ці іншыя недахопы і намячае план работы на наступны дзень. На гэтым рабочы дзень брыгады канчаецца.

***

На выпуску камбайнераў тав. Лойка даў абяцанне таварышам Гікало, Галадзеду і Бенеку ўбраць на сваім камбайне не менш 250 гектараў, замест нормы 130. Ад гэтага тав. Лойка не адступае.

У першы дзень работы Лойка ўбраў 7 гектараў, на другі дзень камбайн пасля адрэгулёўкі працаваў яшчэ лепш і ўбраў за дзень 12 гектараў. 25 ліпеня Лойка ўбраў 15 гектараў. Кожны дзень павышаў норму сваёй выпрацоўкі. 28 ліпеня ён за дзень убраў 19 гектараў, а 29 ліпеня, пачаўшы работу з 11 гадзін дня, убраў да вечара 19,30 гект. пшаніцы. Сваё абяцанне тав. Лойка выконвае з гонарам. Ён з пачатку работы да 30 ліпеня ўбраў сваім камбайнам 154,06 гект. Апошнія дні тав. Лойка пераключыўся на ўборку аўса. Тут ён таксама паказвае ўзоры работы.

Д. МАЛЕВІЧ.

Калгас «Чырвоны Кастрычнік», Чэпялёўскага сельсовета, Старобінскага раёна.

ПАШЛЯКІ

Оксенкруг Зэлда са сваім мужам выгадавалі 6 дзяцей. Не лёгка было гадаваць іх.

— Працавалі дзень і ноч, капілі капейкі і нарэшце пабудавалі хату — прытулак для дзяцей і сябе. Усё клапаціліся як лепш забяспечыць дзетак. Усе сілы былі пакладзены на іх выхаванне. — Так успамінае сваё мінулае старая Зэлда.

Ішлі гады, падрасталі дзеці, бацькі ўсё думалі аб тым, як далей іх выхоўваць, вучыць.

Асаблівую ўвагу яны аддавалі другому па старшынству сыну (першы — інвалід) Абраму.

— Хаця-б сыночка Абрашу аддаць у навуку, — доўга марыла маці. Яе думку падтрымалі бацька і ўся сямʼя.

Абрам у 1928 годзе паступіў у будаўнічы тэхнікум. Дома яму адвялі лепшы пакой, склалі найлепшыя ўмовы для вучобы.

У сямʼі разважалі так: на 45 руб. стыпендыі вучыцца цяжка, будзем яму дапамагаць паспяхова скончыць тэхнікум, а потым пойдуць вучыцца і астатнія. Браты і сёстры Абрама, працуючы на прадпрыемствах, усяляк дапамагалі маладому студэнту.

Цешыліся бацька і маці сваімі дзеткамі, што жывуць лагодна. Мелі яны поўную надзею, што дзеткі, асабліва Абрам, прыгаруняць іх пад старасць.

На жаль, здарылася інакш. Абрам скончыў тэхнікум і перайшоў, як кажуць, на свой хлеб. Зараз ён працуе ў Менкомбудзе, атрымлівае каля 500 руб. і... зусім забыўся пра мацярынскую ласку.

Паўтара года таму назад муж Зэлды памёр. Зэлда па-ранейшаму засталася жыць у сваім доме побач з сынам Абрамам.

Абрам ажаніўся. Маткі радасць, але не на доўга.

— Расшырай жыллёвую плошчу, а інакш я не твая, — грозна загадала маладая жонка Абрама Зобіна Роза.

І пачаў паслухмяны Абрам «пашыраць» жыллёвую плошчу за кошт... здзекаў над старай маткай.

Сын ператварыўся ў звера. «Здохнуць табе, старая карга, даўно трэба» і паток яшчэ больш брыдкіх слоў паліўся па адрасу маці. Справа даходзіць да таго, што Абрам збівае маці, выштурхоўвае яе вон з пакоя, цягае за валасы.

Мы не будзем падрабязна апісваць, на якія жульніцкія трукі пусціўся Абрам, каб апукаць суд. Скажам толькі, што нарсуд 1-га ўчастка гор. Менска (старшыня суда Драбкіна), фармальна падыйшоўшы да разгляду гэтай справы, быў уведзен у зман і завочна без прысутнасці Оксенкруг Зэлды 15 ліпеня вынёс «мудрае» рашэнне: «Высяліць Оксенкруг Зэлду з займаемага пакоя ў доме № 8 па Першазаслаўскай вуліцы і прадаставіць гэты пакой Оксенкругу Абраму. Абавязаць Оксенкруг Зэлду зашкліць тры шыбы альбо спагнаць з яе 35 руб.».

Як кажуць, каментарыі не патрэбны. Да гэтай пастановы суда нічога не дабавіш, хіба можа той факт, што шыбы, за якія Зэлда павінна плаціць сыну 35 руб., выбіты ім-жа, сынам, пры збіенні маці.

Здаецца, пасля ўсяго гэтага, трэба было вырваць такога нягодніка-сына з сэрца. Аднак, маці яшчэ просіць не пісаць аб ім у газету. Яна яго яшчэ шкадуе. «Мне, — кажа яна, — сорамна за свайго сына, мне шкада яго».

***

Вось прыходзіць у рэдакцыю старуха Конвісэр Хана, якая пражывае па Цнянскай вул. № 5, і з болем у грудзях заяўляе:

— Мае дочкі, Гільза і Рая, бʼюць нас старыкоў-інвалідаў, выганяюць з пакоя на кухню, на двор. Прыдзіце, калі ласка, пагутарце з маімі дачкамі, каб яны не здзекваліся больш над намі, старыкамі.

***

У нашай краіне праяўляюцца выключна вялікія клопаты аб старыках. Кожны дзень на старонках газет чытаем многа хвалюючых расказаў старыкоў аб сваёй шчаслівай старасці. Але, як кажуць, у сямʼі не без урода. Яшчэ там-сям жывуць і твораць свае брыдкія справы паасобныя нягоднікі тыпу Оксенкруг Абрама. З абурэннем сустракае імёны такіх нягоднікаў шырокая грамадскасць нашай краіны.

Л. ЛЕВАШКЕВІЧ.

НА ФАБРЫЦЫ ЛОЖКАЎ

ГОМЕЛЬ, 2 жніўня. (Ад спец. карэспандэнта «Звязды»). Праз кантрольную будку мы трапляем на вузкі фабрычны двор. Знаёмства з вытворчасцю ложкаў пачынаецца з ліцейнай. Невялікае памяшканне цэха са знадворнага выгляду нагадвае апусцелы, поўразбураны будынак. Замест вокнаў зяюць пустыя прастакутныя дзіркі, дзвярэй зусім няма. Унутры цэха — ні душы. На земляной падлозе раскіданы абломкі ложкаў, кавалкі жалеза, чыгуну. У адным аддзяленні мы сустрэлі адзінага рабочага, які малатком абіваў (ачышчаў) парыкі (бакавіны). Проста дзіўна, што ў гэтым так званым цэху адліваюцца адказныя дэталі для ложкаў.

З такой-жа «культурай» мы сустрэліся ва ўсіх астатніх цэхах, якія раскіданы ў невялічкіх драўляных будынках па ўсяму двару. Рабочае месца бруднае, закідана розным хламам. Гатовыя ложкі з-за адсутнасці склада стаяць па цэхах, у планавым аддзеле, на двары. На кожным кроку валяецца вугаль, жалеза, паасобныя дэталі. Рабочыя, якія прывыклі да гэтай абстаноўкі, ходзяць таксама брудныя, вымазаныя.

Важнейшае пытанне — аб культуры на вытворчасці, узнятае самімі стаханаўцамі на старонках цэнтральнага і рэспубліканскага друку, як відаць, зусім не закранула гэта прадпрыемства.

Кіраўніцтва фабрыкі (дырэктар Кондраў) прызнае, што з культурай няважна. Але-ж гэта прызнанне ніяк не знімае адказнасць з кіраўнікоў за такую ганебную арганізацыю работы ў цэхах.

За першае паўгоддзе фабрыка выканала свой план на 112 проц. У сумарным азначэнні як быццам план выканан, але затое тут з асартыментам вялікі прарыў. Па самых ходкіх ложках — № 1 — заданне выканана на 82 проц., № 5 — 35 проц., № 8 (дзіцячыя) — 21 проц. У той-жа час простых, не нікеляваных выпушчана ў чатыры разы больш. Гэта грубае парушэнне асноўнага паказальніка работы фабрыкі тлумачыцца зноў-такі адсутнасцю адпаведнага матэрыялу (бі-металу, абмедненага жалеза).

Ложкі гэтай фабрыкі купляюць маскоўскі «ГУМ», ленінградскі, харкаўскі, менскі. Заказчыкі вельмі патрабоўныя. Але-ж тут іх не задавальваюць. Замест першага гатунку (№ 5) прапануюць ім № 21 (простыя ложкі).

Вытворчасць толькі часткова механізавана. Тут яшчэ пануе поўнае саматужніцтва. Нязначная колькасць варштатаў поўнасцю не загружана, і вельмі часта працуюць ухаластую. Па свайму размяшчэнню цэхі не адпавядаюць нармальнаму ходу тэхналагічнага працэсу. З ліцейнай дэталі ідуць у другі канец фабрыкі, — у зборачны цэх, адтуль зноў перакідваюць у другі канец — ва ўпаковачны. Трацiцца безліч часу на непрадукцыйную працу.

Якасць выпускаемых ложкаў зусім нізкая (афарбоўка дрэнная, зборка нікудышная). Нядаўна менскі «ГУМ» прадʼявіў фабрыцы рэкламацыю на 1.375 рублёў. У цэхах даюць вельмі многа браку. У другім квартале ліцейны цэх даў 5 тон браку. Улік браку ў цэхах зусім не вядзецца. У бухгалтэрыі нам сказалі, што за другі квартал было 5 тон браку ліцця, а ў планавым выведзі за шэсць месяцаў 1.919 кілограмаў (каля двух тон). А лічбу сапраўднага браку, як відаць, ні планавікі, ні бухгалтэрыя не ўлічылі. На справе — дзесяткі тон каштоўнага металу ператвараюць у брак. За адно паўгоддзе перавыдаткавана 71 тона жалеза, у той час як фабрыка адчувае недахват у матэрыялах. Гэта ўсё прывяло да значнага падаражання прадукцыі. За 6 месяцаў яно складае 36 тыс. руб. Амаль па ўсіх відах ложкаў павысіўся сабекошт. Некалькі характэрных лічбаў. Ложак № 1 замест 59 руб. 91 кап. каштуе фабрыцы 71 руб. 98 кап., № 5 адпаведна 76 руб. 56 кап. — 90 руб. 96 кап. і т. д.

Пры складанні гадавога плана Белметалатрэст меркаваў, што ўся арматура будзе выпрабляцца на самой фабрыцы. Аб тым-жа, што на фабрыцы няма адпаведных штампаў, ведалі ў трэсце, але трэба-ж было «спланаваць». На практыцы фабрыка доўгі час асвойвала некаторыя дэталі. Удалося сваімі ўласнымі сіламі зрабіць некалькі штампаў для шарыкаў,ролікаў. Аднак фабрыка не ў сілах сама справіцца з усімі дэталямі пры такім прымітыўным абсталяванні. Механічны цэх тут вельмі слабенькі. Толькі два слесары могуць працаваць над выпрабам штампаў, астатнія-ж рабочыя толькі стаяць на рамонце.

На фабрыцы не хапае да 30 чалавек, асабліва ў ліцейнай (амаль паловы не хапае). Працоўная дысцыпліна ў калектыве слабая. Ёсць выпадкі прыходу на работу ў пʼяным выглядзе. Штодзень налічваюцца 2—3 прагулы. Не ўсё добра і з выкананнем новых норм. З 119 чалавек на фабрыцы ў чэрвені 53 не выканалі сваёй нормы. У другой дэкадзе ліпеня таксама 45 проц. рабочых не выканалі норм. Аб стаханаўскім руху тут напісана шмат лозунгаў, але стаханаўскай работы не відаць.

Да трэцяга квартала адыходы для дробных прадметаў шырспажыву зусім не скарыстоўвалі. Зараз з трэста спусцілі заданне выпусціць прадукцыі шырспажыву на 300.000 рублёў (сеткі для ложкаў, простыя ложкі, куткі для вокнаў, накладкі дзвярныя і інш.) Між іншым запланавана таксама 1.000 шт. цацачных ложкаў на 20.000 рублёў. Каштаваць ложак будзе фабрыцы да 20 рублёў, пакупніку-ж, прыкладна, 30 рублёў. Якога-ж памеру ложкі выпускаць не ўказалі. Выходзіць, што для маленькіх дзяцей — нованароджаных — ён малы, для лялькі — вялікі. Для каго-ж плануюць цацачныя ложкі — невядома. А прыступіць да вытворчасці патрэбна — трэст-жа загадаў.

Па гадавому плану фабрыка павінна даць прадукцыі на 1.057.000 рублёў. Пры даных умовах дырэкцыя абавязалася павысіць выпуск на 30 проц. Гэта ярка пацвярджае, якія «планы» Белметалатрэст спускаў сваім прадпрыемствам.

Не адзін раз быў на гэтай фабрыцы дырэктар трэста тав. Левін, прымацаваны інжынер да метызных прадпрыемстваў т. Шыёнак. Аднак, яны спакойна прайшлі міма агіднасцей, якія творацца на фабрыцы.

І. ТУРЭЦКІ.

Ваенна-фашысцкі мяцеж у Іспаніі. НА ЗДЫМКУ: адбітая ў мяцежнікаў гармата рэспубліканцамі ў раёне бою пад Сарагосай. (СФ).

У ГРЭЦЫІ АБВЕШЧАНА ВАЕННАЕ СТАНОВІШЧА

ЛОНДАН, 5 жніўня. (БЕЛТА). Сёння раніцай у Лондане атрыманы паведамленні, што ў Грэцыі абвешчана ваеннае становішча. Абвешчанне ваеннага становішча матывуецца «сур'ёзным рухам, арганізаваным камуністамі, і пагрозай кровапраліцця».

ВЕНА, 5 жніўня. (БЕЛТА). Агенцтва «Тэлеграфен-компані» паведамляе з Белграда, што ўся тэлефонная і тэлеграфная сувязь Грэцыі з заграніцай спынена па загаду грэчаскага ўрада. У афіцыяльным паведамленні грэчаскага ўрада гаворыцца аб увядзенні ваеннага становішча, а таксама аб роспуску парламента са згоды караля. Венскія газеты называюць гэтыя дзеянні грэчаскага ўрада дзяржаўным пераваротам.

Венгерскі друк паведамляе, што ўсе міністэрствы і іншыя грамадскія будынкі ў Афінах ахоўваюцца войскамі, бо ўрад «апасаецца нападу бастуючых».

Міжнародная хроніка

* Адзін з лідэраў мяцежнікаў генерал Мола заявіў прадстаўніку друку ў Бургосе, што асноўная мэта мяцежнікаў — заняць Мадрыд і стварыць ваенную дыктатуру. У складзе праўлення і 5 генералаў.

* Па паведамленнях з Мадрыда, урадам арыштаваны аднаго з іспанскіх генералаў. Разам з ім арыштаваны члены яго сям'і ў той момант, калі яны збіраліся ўцякаць. У палацы знойдзена 8 мільёнаў пезет. Грошы і каштоўнасці здадзены ў мясцовае аддзяленне іспанскага банка.

* Газета «Пці парызьен» піша, што сыну іспанскага мільярдэра Хуана Марча, які фінансуе фашысцкі мяцеж, прапанавана пакінуць Біарыц (курорт у Францыі). Яго бацька ўжо выслан французскімі ўладамі з Біарыца.

* Дэлегацыя міжнароднага камітэта барацьбы супроць вайны і фашызма ў складзе пісьменнікаў Жан-Рышар Блока, Касу і інжынера Конрада Ульрыха была прынята іспанскім прэзідэнтам Асанья. Прэзідэнт заявіў, што ён упэўнен у поспеху цяперашняй барацьбы за права, свабоды і мір. Дэлегацыя аб'ехала больш 100 гарадоў Іспаніі.

* У сувязі з заказамі іспанскага ўрада і мяцежнікаў на зброю, бельгійскі ўрад рашыў увесці ліцэнзіі (спецыяльны дазвол урада) на вываз зброі.

* Супрацоўнік ведомства гітлераўскага савецніка Альфрэда Розенберга Шнеер і загадчык аддзела друку германскага пасольства ў Парыжы Шмольц накіраваліся ў Іспанію, у раён размяшчэння мяцежнікаў.

* Агенцтва Рэйтар паведамляе, што ў раёне возера Тана адбываюцца моцныя бoі паміж абісінцамі і італьянскімі войскамі. Паведамляюць аб жорсткім бoі каля Гандара.

* З Берліна паведамляюць, што закончаны перагаворы аб заключэнні германа-літоўскага гандлёвага дагавору. Падпісанне дагавору чакаецца ў бліжэйшыя дні. У Берліне прыдаюць дагавору вялікае палітычнае значэнне.

* Як перадае агенцтва Рэйтэр, канферэнцыя пяці лакарнскіх дзяржаў адбудзецца не раней кастрычніка г. г.

ВЕТЭРЫНАРНАЯ ДАПАМОГА НА САМАЛЁТАХ

Ветэрыраўніцтва Наркамзема БССР для барацьбы з захворваннем жывёлы пачало скарыстоўваць санітарную авіяцыю. За апошні час былі зроблены першыя 4 вылеты ў найбольш аддаленыя раёны Беларусі: Камарынскі, Чырвонаслабодскі і Любанскі. На самалётах вылятаюць спецыялісты-ветэрынары з патрэбнымі прапаратамі для аказання неадкладнай дапамогі. У Камарынскім раёне пад кіраўніцтвам спецыяліста Іванова было ўстаноўлена захворванне коней на інфекцыйную анемію і праведзены адпаведныя мерапрыемствы.

НАПЛЫЎ У ПЕДАГАГІЧНЫЯ НАВУЧАЛЬНЫЯ ЎСТАНОВЫ

Наглядаецца вялікі наплыў заяў у педагагічныя навучальныя ўстановы БССР. У бягучым годзе на 15 педагагічных тэхнікумаў кантынгент набору вызначан у 3.460 чалавек. Між тым, толькі ў 10 тэхнікумах паступіла ўжо каля 7 тыс. заяў. У магілёўскім тэхнікуме на 300 месц ёсць 2.900 заяў, у барысаўскім тэхнікуме на 240 вакансій 650 заяў. Заявы працягваюць паступаць. На адно месца ў сярэднім прыпадае па 4—5 кандыдатаў, што дасць магчымасць адабраць найлепшы склад студэнтаў са скончыўшых няпоўныя сярэднія школы. У педагагічныя інстытуты БССР падана 2.100 заяў.

ЗАВОЧНАЕ НАВУЧАННЕ НАСТАЎНІКАЎ

Настаўніцтва БССР выкарыстоўвае канікулярны час для павышэння сваёй кваліфікацыі. За апошні час каля 12 тысяч настаўнікаў займаліся на заліковых сесіях у гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі. Заліковыя сесіі прадаўжаюцца.

На сесіях выяўляецца значнае павышэнне паспяховасці завочнікаў у параўнанні з мінулым годам. На завочнае навучанне настаўнікаў Наркомасветы БССР асігнаваў тры мільёны рублёў.

Каштоўны вопыт хаты-лабараторыі

Хата-лабараторыя калгаса імя Фалько, Менскага раёна (загадчык хаты-лабараторыі Сцяпан Фалько, брыгадзір Палітаескі) пры дапамозе настаўніка менскай Вышэйшай камуністычнай сельскагаспадарчай школы тав. Сяргеіча правяла вопыт мульчыравання — пакрывання глебы рознымі пакровамі, як салома, торф, пілавінне — на ўчастку ў 0,12 гектара.

Пасля пасеву і засадкі насення глеба была пакрыта зверху тонкім пластам рыхлага торфу таўшчынёй не больш 1½—2 сантыметры. Торф мае 30—40 проц. вільготнасці. Вопыт быў праведзен як на ўгноенай мінеральным угнаеннем, так і на неўгноенай глебе.

Мульчыраванне глебы торфам без угнаення дало павышэнне ўраджайнасці ільну на 47 проц. Пры ўгнаенні мульчыраванне разам з мінеральным угнаеннем ураджай ільну павысіўся ўдвое. Мульчыраваны лён на 13 сантыметраў вышэй звычайнага.

Ва ўмовах БССР мульчыраванне можа быць праведзена як масавае агранамічнае мерапрыемства і дасць вялікі эфект у справе павелічэння ўраджайнасці ільну.

На гектар патрабуецца ад 60 да 70 тон торфу. Торф, ужыты для мульчыравання ільну, потым можа быць скарыстаны для ўгнаення глебы таго ўчастка пад наступныя культуры.

Калгас імя Варашылава (Краслаўскі раён, Вінніцкай вобласці) рыхтуецца да Ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі 1937 года. Хата-лабараторыя калгаса падбірае экспанаты для выстаўкі. НА ЗДЫМКУ: брыгадзір комсамолка М. С. Власюк прынесла загадчыку хаты-лабараторыяй ўзоры пшаніцы і жыта новага ўраджаю.

Фото Шмулевіча (СФ).

АБ ВЫДАЧЫ ДАПАМОГІ МНОГАСЯМЕЙНЫМ

У рэдакцыю «Звязды» паступаюць запытанні аб парадку выдачы дзяржаўнай дапамогі многасямейным мацерам, згодна закона ад 27 чэрвеня 1936 года. Супрацоўнік «Звязды» звярнуўся за растлумачэннем у кіраўніцтва аддзелаў актаў грамадзянскага стану НКУС БССР. Начальнік кіраўніцтва тав. Максіменка паведаміў, што гарадскія і раённыя бюро ЗАГС'аў прыступілі ўжо да выяўлення многасямейных, якія маюць права атрымаць дзяржаўную дапамогу.

— У бліжэйшыя дні,—гаворыць тав. Максіменка, — будзе апублікавана падрабязная інструкцыя аб парадку атрымання многасямейнымі дзяржаўнай дапамогі. У сучасны момант ЗАГС'ы прымаюць заявы ад многасямейных мацярэй. У заяве трэба ўказаць сваё прозвішча, імя і па бацьку, год і месца нараджэння і дакладны адрас. Таксама трэба ўказаць колькасць дзяцей, іх прозвішчы, імя і па бацьку, год і месца нараджэння і месца жыхарства кожнага з іх. Да заявы павінна прыкладацца даведка домакіраўніцтва, пасялковага ці сельскага совета аб тым, што ўказаная ў заяве колькасць дзяцей сапраўды пражывае пры маці.

У мясцовасцях, дзе яшчэ не прайшла пашпартызацыя, грамадзяне абавязаны да заявы яшчэ прыкладаць пасведчанні аб нараджэнні дзяцей.

Парк культуры і адпачынку ў калгасе

Вялікую культурна-масавую работу разгарнуў калгас «Праўда», Бабро̆ўскага сельсовета, Жлобінскага раёна.

У калгасе пабудаван парк культуры і адпачынку. У садку ў цэнтры вёскі разбіты прыгожыя клумбы з кветкамі, ёсць больш дзесяці лавак, фізкультурная пляцоўка, качэлі і інш.

Кожны вечар калгасная моладзь і нават старыкі ходзяць у свой калгасны парк, дзе грае свой уласны калгасны гарманік. Звіняць маладыя галасы, моладзь танцуе.

Распачата будаўніцтва вялікага клуба, які павінен быць закончан к зіме. У клубе будзе сцэна, зала на 300 месц, файе, ціхая чытальня. 6 тыс. рублёў адпусціў Бабоўскі сельсовет, астатняе ўсё робіць калгас за свае сродкі.

ВІК. СУХОЦКІ.

270 КОМСАМОЛЬЦАЎ НА ФІЗКУЛЬТУРНУЮ РАБОТУ

ЦК ЛКСМБ пастанавіў накіраваць на фізкультурную работу 270 комсамольскіх работнікаў. На нізавую работу ў калгасы, соўгасы, МТС у якасці фізкультурных арганізатараў будуць пасланы 165 чалавек. На работу старшынь бюро фізкультуры буйнейшых прадпрыемстваў і ўстаноў — 25 чалавек. На кіруючую раённую і гарадскую работу — 60 чалавек. На кіруючую рэспубліканскую работу — 20 чалавек.

ЛЕТНІ АДПАЧЫНАК ПРАЦОЎНЫХ

У першым паўгоддзі гэтага года ў стацыянарных дамах адпачынку соцстраха ЦСПСБ адпачыла 16733 чал., у санаторыі Сасноўка—1700 чалавек. Апрача таго менскі аднадзенны дом адпачынку за адзін месяц — чэрвень — прапусціў 4795 чалавек. За ўвесь год праз стацыянарныя дамы адпачынку будзе прапушчана 42 тыс. чалавек, санаторыі—3800 чалавек і аднадзенны дом адпачынку—26 тыс. чалавек.

Гатунковыя пасевы зернавых культур

БССР упершыню пераходзіць на масавы пасеў гатунковых зернавых культур. 55 раёнаў паўднёвай і цэнтральнай зоны БССР у гэтым годзе засяваюць азімую пшаніцу выключна гатунковым насеннем — «Маскоўская 2411» і «Маскоўская 2453». Гэтыя гатункі лепшыя па ўраджайнасці і якасці насення.

Шэсць раёнаў, у тым ліку Менскі, Заслаўскі, Слуцкі, Пухавіцкі, праводзяць пасевы азімага жыта выключна гатунковым насеннем гатунку «Вятка». Гэты гатунак адрозніваецца сваёй зімастойкасцю, ураджайнасцю і высокай якасцю.

Гатунковыя пасевы пшаніцы будуць праведзены на плошчы ў 87.900 гектараў, а жыта — на плошчы 188 тыс. гектараў.

У адзнаку Міжнароднага юнацкага дня 1 жніўня жонкі камандзіраў Н-скага стралковага палка зрабілі поўваенізаваны 25-кіламетровы паход. Частка шляху была пройдзена ў процігазах. НА ЗДЫМКУ: момант надзявання процігазаў.

Фото Сямёнава (БСФ).

УСЕБЕЛАРУСКІ ШАХМАТНА-ШАШАЧНЫ ТУРНІР РАБОЧЫХ ЗЕРНАВЫХ СОЎГАСАЎ

Па ўсіх зернавых соўгасах рэспублікі праведзены шахматна-шашачныя турніры. Каля 30 пераможцаў гэтых турніраў прымуць удзел ва Ўсебеларускім шахматна-шашачным турніры рабочых зернавых соўгасаў, які адбудзецца ў канцы жніўня ў Менску.

ЗАЛЕТ ІНДЫЙСКАЙ СУЛТАНСКАЙ КУРЫЦЫ Ў БССР

24 ліпеня г. г. у Чэрвеньскім раёне на рыбнай гаспадарцы работнікам Менскага стралкова-паляўнічага камітэта забіта індыйская султанская курыца. Залёт гэтай птушкі ў БССР адзначаецца ўпершыню. Радзіма гэтай птушкі — паўднёва-заходняя частка Азіі. У нас, у СССР, яна жыве па ўзбярэжжу Каспійскага мора ў камышовых зарасліях. Здабытая птушка перадана зоамузею БДУ.

СЯРЖАНІН І.

Ч. в. а. адказнага рэдактара А. П. ДЖЭЛЮК.

ЗАГАД № 589

ПА НАРОДНАМУ КАМІСАРЫЯТУ АСВЕТЫ БССР

4 жніўня 1936 г. г. Менск.

АБ ХОДЗЕ ПАДРЫХТОЎКІ ШКОЛ ДА НОВАГА НАВУЧАЛЬНАГА ГОДА

Праведзеная праверка ходу падрыхтоўкі школ да новага навучальнага года па некаторых раёнах (Ветрынскі, Менскі, Капаткевіцкі, Мехаўскі, Старадарожскі) паказала, што становішча рамонту школ, забеспячэнне мэбляй, пісьмовымі прыладамі, навучальнымі дапаможнікамі з'яўляецца зусім нездавальняючым.

Зусім не распачат рамонт у Піцчскай НСШ (дырэктар Харамецкі), Цэрабоўскай НСШ (дырэктар Перагуд), Капаткевіцкага раёна, Лошыцкай пачатковай школе, Менскага раёна (загадчык Цытовіч), Калыбаўскай пачатковай школе (загадчык Суша), Жырхаўскай пачатковай школе (загадчык Ансэраў), Жлобінскага раёна.

Зусім пагражаючае становішча з апалам. Так, напрыклад, у Капаткевіцкім раёне (загадчык райана т. Крайнік) план вывазу апалу выканан толькі на 30 проц., такое-ж становішча і ў Менскім раёне (загадчык райана Вадэйка) і іншых раёнах. У Лошыцкай пачатковай школе, Сеніцкай НСШ (дырэктар Талстой), Самахвалавіцкай СШ (дырэктар Кісялёў) зусім няма апалу.

Зацверджаны СНК БССР план забеспячэння школ мэбляй па большасці раёнаў выконваецца яўна нездавальняюча. Толькі некаторыя раёны, як Рагачоўскі (загадчык райана Каган), Будакашалеўскі (загадчык райана Лукомскі), Дубровенскі (загадчык райана Шыповіч), Слуцкі (загадчык райана Забелін) забяспечваюць своечасовае выкананне плана СНК БССР па вырабу школьнай мэблі.

У Жлобінскім раёне на 1 жніўня г. г. з вызначаных па плану 1200 парт зроблена толькі 205, прычым вырабляемыя парты здаюцца школам неафарбаванымі. У Грэскім раёне (загадчык райана Меезіт) зроблена ўсяго 21 парта замест 840 па плану. У Лепельскім раёне (загадчык райана Фільмановіч) замест 1.116 парт па плану зроблена 40. У Лошыцкай і Сеніцкай школах, Менскага раёна, парты не адрамантаваны, не афарбаваны, не афарбаваны класныя дошкі. Нават у Бабруйску (заг. райана Рымашэўскі), дзе маюцца ўсе ўмовы для поўнага і своечасовага выканання плана вырабу школьнай мэблі, замест патрэбных па плану 3.020 зроблена 1.000 парт, а па гор. Менску (загадчык гарана т. Кузняцова) план вырабу школьнай мэблі выканан толькі на 50 працантаў.

Не лепш абстаіць справа з завозам вучэбнага абсталявання ў школы. Загадчык гомельскага гарана тав. Такарскі да гэтага часу не забяспечыў завоз вучэбнага абсталявання нават для ўноў будуючыхся сталінскіх школ. Загадчык Даманавіцкага райана тав. Жук, Касцюковіцкага — тав. Калюта, Крычаўскага — тав. Капошка, Лепельскага — тав. Фільмановіч зусім не далі заказаў гандлюючым арганізацыям на завоз у школы вучэбных наглядных дапаможнікаў.

Дырэктар Сеніцкай НСШ, Менскага раёна, тав. Талстой не гледзячы на тое, што па бюджэту школе адпушчана на навучальнае абсталяванне 13 тыс. рублёў, а таксама не гледзячы на тое, што ў школе амаль адсутнічаюць вучэбныя дапаможнікі, не толькі не набыў дапаможнікаў, а нават не зрабіў заказу гандлюючым арганізацыям.

У многіх вясковых школах дырэктары, загадчыкі школ не праводзяць ніякай работы па арганізацыі прыёму вучняў у школы.

Выходзячы з гэтага, **загадваю:**

1. Абавязаць загадчыкаў акруговых, гарадскіх, раённых аддзелаў народнай асветы, дырэктароў і загадчыкаў школ забяспечыць поўнае сканчэнне рамонту школ не пазней 15/VIII-36 г.

2. Загадчыкам акруговых, гарадскіх і раённых аддзелаў народнай асветы з 15 па 25 жніўня спецыяльна створанымі пры сельсовеце камісіямі праверыць гатоўнасць школ да новага навучальнага года (сканчэнне будаўніцтва, рамонту школ і кватэр настаўнікаў, забеспячэнне мэбляй, вучэбным абсталяваннем, крэйдай, чарнільніцамі, чарніламі, бакамі для вады, кружкамі, умывальнікамі, аптэчкамі, вешалкамі і т. д.) і правесці прыёмку школ па акту.

3. Дырэктарам і загадчыкам школ да 15-га прывесці ў культурны выгляд школы і школьныя сядзібы: упрыгожыць школы партрэтамі, лозунгамі, кветкамі, набыць шыльды для школ новага ўзору, ачысціць школьныя двары, агарадзіць іх, прывесці ў парадак кветнікі, пасадзіць асенніх кветак і т. д.

4. Загадчыкам акррайгарана, дырэктарам і загадчыкам школ прыняць усе меры, каб да 1/IX-36 г. забяспечыць усе школы апалам поўнасцю на ўвесь навучальны год.

5. Да 25 жніўня закончыць прыём вучняў у школы. З 25 па 28 жніўня правесці іспыты для вучняў, якія атрымалі паўторныя іспыты на восень. Размеркаванне вучняў па класах правесці да 29 жніўня.

6. Загадчыкам акррайгарана праверыць выкананне плана завозу ўсімі гандлюючымі арганізацыямі падручнікаў, пісьмовых прылад, вучэбных дапаможнікаў і забяспечыць набыццё іх вучнямі да пачатку навучальнага года.

7. Сектарам кадраў кіраўніцтва пачатковай школы і кіраўніцтва сярэдняй школы з 15 жніўня г. г. спыніць прыём заяў настаўнікаў аб іх пераводах з школы ў школу, з раёна ў раён.

8. Уноўпрызначаным на работу ў школы выпускнікам педнавучальных устаноў з'явіцца ў школы ў тэрміны, вызначаныя маім загадам і паказаныя ў пуцёўках.

Усім настаўнікам з'явіцца на работу ў школы адразу пасля сканчэння чарговага водпуску.

9. Папярэджваю ўсіх загадчыкаў, акррайгарана, дырэктараў і загадчыкаў школ, што за зрыў падрыхтоўкі да новага навучальнага года яны нясуць персанальную адказнасць.

Астаўшыйся час патрэбна скарыстаць для таго, каб навокал падрыхтоўкі да новага навучальнага года мабілізаваць шырокія масы працоўных, шырока разгарнуць спаборніцтва паміж школамі, класамі, рабочымі, занятымі на будаўніцтве і рамонце школ і па вырабу школьнага абсталявання. Справа гонару кожнага загадчыка, дырэктара школы, загадчыка акррайгарана рапартаваць партыі і ўраду аб своечасовай і поўнай гатоўнасці школ да новага навучальнага года.

Народны камісар асветы БССР ДЗЬЯКАЎ.

ДЗЯРЖЦЫРК (сад „Профінтэрн", тэл. 24-171).

Сёння, 6 жніўня, 1 гастроль трупы ШЫРАИ — „людзі паветра"

2 Лаўроўскія — муз. буфанада. 2 Гаўрылавы — сал. акрабаты. 3 Пятровы — муз. эксцэнтрыкі

Апошняя гастроль амерыканск. д ж а з а-РЭВЮ ВАЙНТРАУБС-СІНКАПАТАРС.

У праграме апошнія заходнія навінкі і шмат іншых нумароў. Праграма ў 3 ВЯЛІКІХ АДДЗЯЛЕННЯХ. Пачатак у 9 г. веч.

Гукавы кінотэатр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА»

Ад 7 жніўня на летняй эстрадзе штодзенна гастролі Маскоўскага дзяржаўнага тэатра

ЛІЛІПУТАЎ

У праграме: аперэты, скетчы, спевы, танцы, бабы разанскія і інш. эстрадныя нумары.

НА ЭКРАНЕ

ЧАРЛІ ЧАПЛІН у гукавым амерыканскім фільме „НОВЫЕ ВРЕМЕНА"

Пачатак сеансаў: у 6, 7-30, 9-15 і 11 гадзін.

Пачатак канцэртаў за поўгадзіны да сеанса.

Летні тэатр (сад „Профінтэрн")

Гастролі 2 Беларускага дзяржаўнага тэатра

6 жніўня ІГРА ІНТАРЭСАЎ

Білеты ў касе саду. Пачатак у 9 гадзін вечара

Памяшканне Белдзяржтэатра | Гастролі маскоўскага Цэнтр. тэатра Чырв. арміі

Сёння, 6 жніўня, А. Н. ОСТРОЎСКІ „Последняя жертва".

Пачатак у 8 гадзін вечара

ДЗЯРЖЦЫРК (сад „Профінтэрн", тэл. 25-085 і 24-171)

Сёння, 6 жніўня па зніжаных цэнах вялікае дзеннае прадстаўленне пры ўдзеле амерыканскага тэатралізаванага джаза Вайнтраубс Сінкапатарс

Пачатак у 2 г. дня. Каса з 12 гадз. дня.

ДЗІЦЯЧЫ ГУКАВЫ КІНОТЭАТР	Гібель эскадры
„СПАРТАК"	ДЗВЕ НОЧЫ
„ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА"	НОВЫЕ ВРЕМЕНА
«ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ»	Ц Ы Р К

Беларускаму аддзяленню КОГІЗ'а ПАТРЭБНЫ: заг. планавым аддзелам, прадавец нотнай літаратуры і шофер.

Даведацца — КОГІЗ, Савецкая, 50 (за двара), тэл. 23-710.

МЕНСКАЙ АБУТКОВАЙ ФАБРЫЦЫ ІМЯ КАГАНОВІЧА для нова-арганізуемай вытворчасці высокаякаснага абутку ПАТРЭБНЫ добракваліфікаваныя ШАЎЦЫ і ЗАГАТОЎШЧЫКІ.

Звярачацца ў аддзел кадраў фабрыкі (Няміга, 36) штодзенна ад 10 раніцы да 3 гадзін дня.

НКУГ СССР

„СОЮЗМЕТИЗСТРОЙТОРГ" у Менску (Савецкая, 70) АДКРЫЎ МАГАЗІН МЕТАЛАВЫРАБАЎ.

ЁСЦЬ у ПРОДАЖЫ:

Пасуда эмаліраваная, ацынкованая і малочная.

Чыгуны эмаліраваныя, скавароды і уцюгі. Прымусы, запасныя часткі да іх і гарэлкі. Самавары нікеляваныя, карасінкі, карасінавыя лямпы і ліхтары.

Электра-награвальныя прылады — чайнікі, каструлі, пліткі, печкі, уцюгі, электралямпы і інш.

ДЫРЭКЦЫЯ.

Бабруйская профтэхшкола Белкапрамсовета абвяшчае АСЕННІ НАБОР

на швейнае аддзяленне — 60 чал. і на абутка-рамонтнае аддзяленне— 60 чал. Тэрмін навучання — 2 гады.

Профтэхшкола рыхтуе кваліфікаваных майстроў па пашыўцы верхняга адзення і па пашыўцы новага абутку для арцелей промкааперацыі БССР.

Прымаюцца асобы з асветай 5—6—7 класаў няпоўнай сярэдняй школы ва ўзросце ад 15 да 19 год.

Залічаныя забяспечваюцца стыпендыяй ад 45 да 60 руб. па паспяховасці, інтэрнатам і пасцельнымі прыладамі.

Жадаючыя паступіць падаюць на імя дырэктара профтэхшколы заяву і прыкладаюць наступныя дакументы: даведку аб асвеце, метрыку, даведку аб стане здароўя.

Дакументы прымаюцца да 1 верасня г. г. Пачатак заняткаў — 15 верасня.

Пры прафшколе арганізуецца падрыхтоўчая група на 30 чал.

У першую чаргу прымаюцца дзеці арцельшчыкаў промкааперацыі.

Для праходжання прыёмнай камісіі падаўшыя заявы будуць персанальна выкліканы дырэктарам профтэхшколы.

Заявы і дакументы прымаюцца па адрасу: г. Бабруйск, Чангарская, 1, 1-я лінія, Швейпрамсаюз, дырэктару профтэхшколы.

Дубровенскі рабфак пры ВПІ абвяшчае НАБОР НА ПЕРШЫЯ КУРСЫ дзеннага і вячэрняга аддзяленняў (беларускага і яўрэйскага) на 1936—37 навучальны год.

Узрост для паступаючых — ад 18 да 32 год.

Ад паступаючых патрабуюцца веды ў аб'ёме НСШ. Прыёмовыя іспыты праводзяцца па праграме НСШ па наступных дысцыплінах: беларускай і рускай мовах і літаратуры, матэматыцы, геаграфіі, грамадазнаўству і фізіцы.

Да заявы трэба прыкласці наступныя дакументы: аўтабіяграфію, даведку аб стане здароўя, метрыку, пасведчанне аб асвеце, копію вайсковага білета (для ваеннаабавязаных), дзве засведчаныя фотакарткі. Пашпарт прад'яўляецца асабіста.

Прыём заяў — да 20 жніўня. Прыёмовыя іспыты — з 20 па 25 жніўня. Заняткі пачнуцца з 1 верасня.

Дзенны рабфак забяспечвае стыпендыяй, а іншагародніх і інтэрнатам.

УВАГА. Жадаючыя паступіць на другі курс здаюць іспыты па праграме 8 класаў, на трэці курс — па праграме 9 класаў.

Адрас рабфака: г. Дуброўна, педрабфак.

ДЫРЭКЦЫЯ.

НАРКАМХАРЧПРОМ СССР

Беларуская кантора „Саюзрыбзбыт" (г. Менск, Інтэрнацыянальная, 6) мае ў сваіх базах, магазінах і ларках у гарадах БССР— Менску, Гомелі, Віцебску, Бабруйску, Магілеве, Оршы —

вялікі асартымент рознай Р Ы Б Ы: свежай, капчонай, паравой, салёнай, марынаванай, розныя высокаякасныя балыкі і вялікі асартымент рыбных кансерваў. Праводзіцца таксама продаж кулінарных вырабаў уласнай кухні.

Асіпавіцкі камне-загатоўчы ўчастак ЛІКВІДУЕЦЦА

Прэтэнзіі прымаюцца канторай, якая знаходзіцца ў м. Свіслач, Асіпавіцкага раёна, да 10 жніўня г. г.

ЛІКВІДКОМ.

Тыраж 86.770 экз. Друкарня газеты «Звязда», Менск, Савецкая, 63. Уп. Галоўлітбела № Н—231.